

Delårsrapport

2020-08-31 Falu kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FALU KOMMUNS ORGANISATION

ORGANISATION.....	1
-------------------	---

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

DEN KOMMUNALA KONCERNEN	2
VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING	5
HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	7
STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN.....	9
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING	11
BALANSKRAVSRESULTAT	26
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	27
FÖRVÄNTAD UTVECKLING	30

FINANSIELLA RAPPORTER

RESULTATRÄKNING	31
BALANSRÄKNING	32
KASSAFLÖDESANALYS	34
NOTER.....	35

DRIFTREDOVISNING

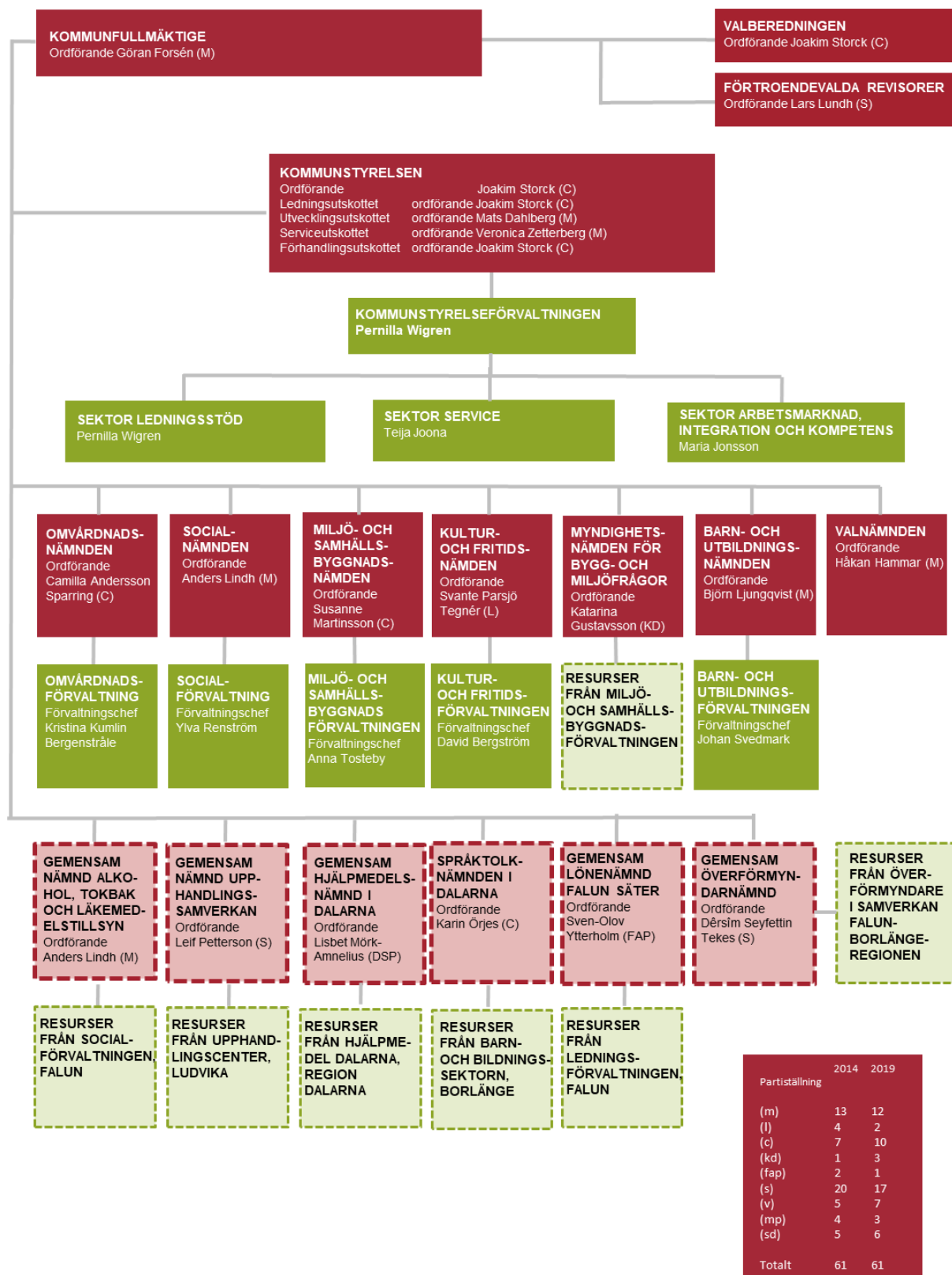
DRIFTREDOVISNING	51
------------------------	----

INVESTERINGSREDOVISNING

INVESTERINGSREDOVISNING	57
-------------------------------	----

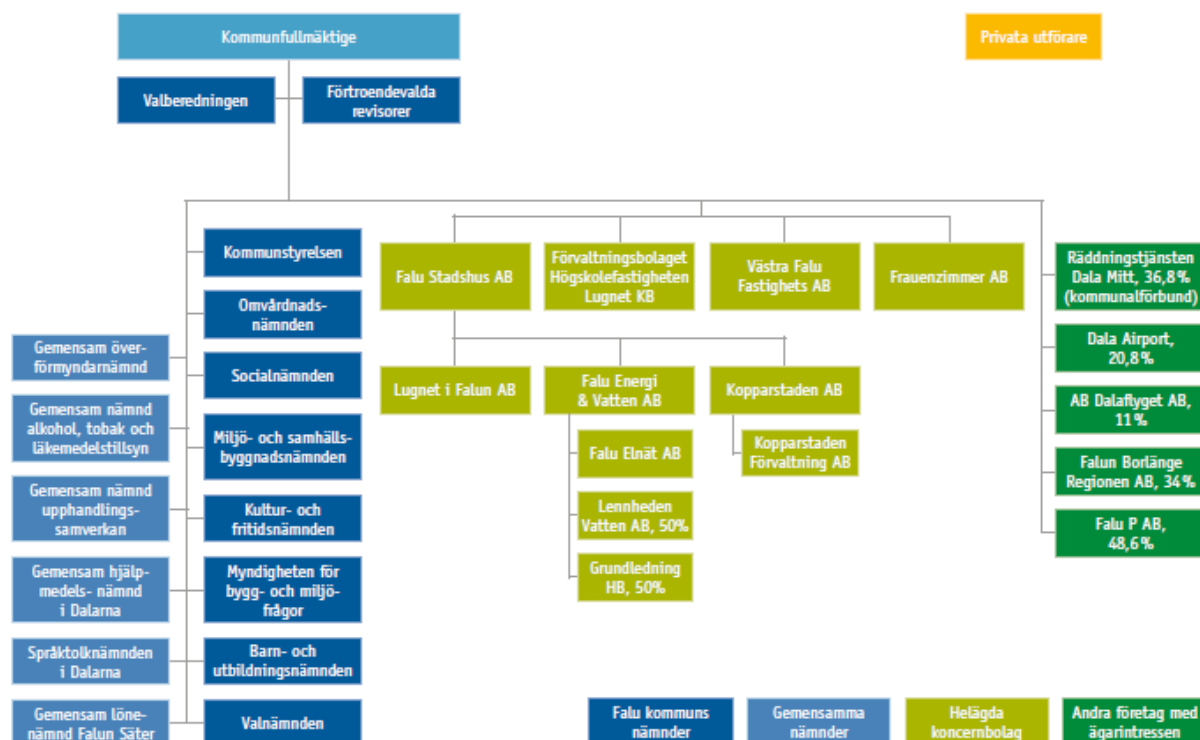
ORGANISATION

Falu kommuns organisation 2020

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

DEN SAMLADE KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Kommunens samlade verksamhet framgår av bilden ovan. Falu kommun har ett direkt ägande i bolagen:

- Falu Stadshus AB, 100 procent
- Västra Falun Fastighets AB, 100 procent
- Frauenzimmer AB, 100 procent
- Förvaltningsbolaget Högskolefastigheten Lugnet KB (komplementär, Falu Stadshus AB är kommanditdelägare).

Falu kommun har strukturerat de väsentliga helägda aktiebolagen i en bolagskoncern med Falu Stadshus AB som moderbolag. Genom moderbolaget utövas den operativa ägarstyrningen och samordning av koncernen.

Syftet med styrningen är att uppnå ett effektivt resursutnyttjande och säkerställa det kommunala uppdraget.

Dotterbolag till Falu Stadshus AB är:

- **Falu Energi och Vatten AB, 100 procent.** Bolaget är, tillsammans med sina dotterbolag, en helägd kommunal energibolagskoncern. Koncernen bedriver verksamhet inom produktområdena el, elhandel, stadsnät, kraft, pellets, värme och kyla, återvinning och vatten.
- **Kopparstaden AB, 100 procent.** Bolaget äger och förvaltar fastigheter, i huvudsak bostäder, i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip.
- **Lugnet i Falun AB, 100 procent.** Bolaget äger och förvaltar fastigheter och anläggningar inom Lugnet-området i Falun.

Falu kommun innehar även ägarandelar (36,8 procent) i kommunalförbundet Räddningstjänsten Dala Mitt. Kommunalförbundet svarar för räddningstjänsten i de fem medlemskommunerna (Falun, Borlänge, Säter, Gagnef och Ludvika).

Kommunen har även ägarengagemang i:

- Dala Airport AB, 20,8 procent
- AB Dalaflyget, 11 procent
- Falun Borlänge Regionen AB, 34 procent
- Bolaget Falu P AB, 48,6 procent.

VERKSAMHET I EXTERN REGI

I Falu kommun drivs en del av välfärdstjänsterna i extern regi. Generellt gäller att kommunen har det övergripande ansvaret för verksamheten oavsett om själva utförandet ligger inom eller utanför kommunens organisation. Undantaget är tillsynsansvaret för grundskolan och gymnasiet som ligger hos Skolinspektionen, samt till exempel tillsynen för verksamhet inom lagen om stöd och service (LSS) och hem för vård eller boende (HVB) som ligger hos Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Av kommunens kostnader utgjorde 532 miljoner kronor, motsvarande 20 procent (19 procent 2019), köp av huvudverksamhet i extern regi.

Omvårdnadsnämnden i Falun erbjuder många olika former av stöd och service för äldre och funktionshindrade. Inom såväl hemtjänst samt vård- och omsorgsboende finns utförare i extern regi. Genom att konkurrensutsätta verksamhet i egen regi så drivs såväl utveckling av kvalitet som ekonomisk effektivitet framåt. Inom hemtjänsten ger det dessutom möjlighet för många att välja utförare av hemtjänst.

Volymerna när det gäller drift av verksamhet inom vård- och omsorgsboende följer avtal enligt genomförda upphandlingar enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU). Volymerna inom hemtjänst förändras i takt med de val av utförare som brukarna/kunderna gör. Fördelningen inom hemtjänsten är egen regi 68

procent och privata utförare 32 procent. Till och med 31 augusti 2020 uppgår köp av verksamhet i extern regi till 111 miljoner kronor, budget för helåret uppgår till 176 miljoner.

Uppföljning av verksamheterna sker enligt en av nämnden antagen standardiserad plan genom omvårdnadsförvaltningens sektion Bistånd, kvalitet och utveckling (BKU) och dess Kvalitets- och utvecklingsenhet.

Barn- och utbildningsnämnden: i och med det fria skolvalet som är lagstadgat har barnen/eleverna möjlighet att välja vilken förskola eller skola de ska gå på. Det innebär att omfattningen av den externa verksamheten blir en följd av barnens/elevernas val av verksamhet. Kommunen har ett uppföljningsansvar för de fristående förskolor som finns etablerade, så de följs upp årligen. Den huvudsakliga tillsynen av skolhuvudmän för grundskola och gymnasieskola utövas av Skolinspektionen.

Socialnämnden har per den 31 augusti 2020 köpt verksamhet i extern regi för ca 121 miljoner, att jämföra med 107 miljoner för motsvarande period föregående år. Budget för helåret 2020 uppgår till 112 miljoner kronor.

Barn- och familjesektionen anlitar externa utförare inom HVB, familjehem samt öppenvård. För samtliga områden finns upphandlade ramavtal. HVB samt familjehem är upphandlade via SKR Kommentus medan öppenvård är en egen upphandling för sektionen. Samtliga köpta insatser följs upp på individnivå genom socialsekreterare. På mer övergripande nivå finns dels en modell för utvärdering och uppföljning kopplade till avtalen genom SKR Kommentus, dels så arbetar sektionen själva med uppföljning, bland annat genom sektionens kvalitetsutvecklare. Anledningen till att platser köps på HVB-hem i extern regi är kraven i lagstiftning på att insatserna ska möta individens unika behov. Det är omöjligt för kommunen att själva tillhandahålla HVB-hem för de behov som finns. Omfattningen styrs av de olika individernas behov.

Avseende öppenvård är ramavtalen relativt nya, sektionen planerar dock för en uppföljning av dem på mer övergripande nivå.

Anledningen till att verksamhet köps i extern regi är en ökad flexibilitet och utbud av insatser för att bättre möta behoven hos barn och familjer.

Anledningen till att platser i familjehem köps i extern regi är vissa specifika behov hos barn som inte kan tillgodoses i egen regi idag då behoven är så omfattande att det krävs särskilt kompetenta familjehem och särskilt kvalificerade stödinsatser till familjehemmet. Det beror även på att verksamheten idag inte har tillgång till tillräckligt många egna familjehem för att möta behovet. Omfattningen styrs av de olika individernas behov.

LSS-sektionen har utförande av personlig assistans i kommunens regi utlagd till extern utförare enligt upphandling gjord i samverkan med kommunens upphandlingscenter. Utföraren av personlig assistans har också i sitt uppdrag att sörja för kommunens yttersta ansvar avseende vikarieanskaffning vid extraordinär situation. Samverkan och uppföljning sker kontinuerligt med extern utförare tillsammans med sektionschef, enhetschef myndighetsutövning, förvaltningens ekonom och IT-samordnare. Under våren har samverkan intensifierats för att säkerställa vikariatillgången för ärenden om personlig assistans under pandemin.

Tillsynsansvaret ligger hos myndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Sektor AIK har fram till och med augusti 2020 köpt extern verksamhet för ca 28 miljoner kronor, vilket är en ökning jämfört med samma period föregående år, då dessa köp uppgick till ca 25 miljoner.

Vuxenutbildningen i Falun tillämpar auktorisationsmodellen inom den gymnasiala vuxenutbildningen och delar av den grundläggande vuxenutbildningen i form av svenska för invandrare, SFI, och svenska som andraspråk, SVA. Bakgrunden till införandet av auktorisationsmodellen var att minska köerna till SFI, införa mer på platsundervisning och framförallt att bredda utbudet av yrkesutbildningar.

Kommunen i egenskap av huvudman har fyra möten kopplat till uppdrag, mål och strategi för de externa aktörernas rektorer. De externa aktörerna ska vara bärare av Falu kommuns värderingar, mål etc och detta tas upp på återkommande möten. Kursråd sker en till fyra gånger per månad med varje aktör beroende på aktörens storlek. Även löpande uppföljning med aktörerna och fortbildningsträffar med pedagoger hålls kontinuerligt.

En förenklad upphandling genomfördes 2017 med anledning av att arbetsmarknadsenheten bedömdes ha behov av dessa insatser och att upphandlingen främjade sociala företagets utveckling på arbetsmarknaden. Sociala företag breddar arbetsmarknaden då de har som affärsidé att anställa personer som står utanför arbetsmarknaden.

Arbetsmarknadsenheten har köpt arbetsförmågebedömningar och arbetsförberedande insatser av det sociala företaget Kooperativet Arbetslivsresurs som vann upphandlingen.

Inom **Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnden** bedrivs gatu- och vinterunderhåll i egen regi, men med externa utförare till 95 procent vilka styrs och följs upp av kommunens egen driftorganisation. Parkdriften upphandlas som funktionsentreprenad. Avtalen är konstruerade för att säkerställa att kommunen får rätt kompetens till rätt pris och samtidigt minimera belastningen på kommunens resurser. Avtalen tecknades 2018 och 2019 och sträcker sig som längst till 2025 och 2026. För att följa upp entreprenaderna hålls frekventa driftmöten med entreprenören där avstämning mot gällande avtal görs.

Strategisk partnering mark- och anläggningsentreprenader kommer styras genom byggmöten och följas upp projekt för projekt med utvärdering av leverans, ekonomi och kvalitet. Avtalet utvärderas efter två år med redovisning mot nämnden och kommunstyrelsen, före beslut om förlängning i ytterligare två år.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Kommunerna gick in i 2020 inställda på ett år med ansträngd ekonomi, till följd av att konjunkturen försvagats kombinerat med ett högt demografiskt tryck. Ingen kunde då förutspå den nu pågående coronapandemin, som fått stor påverkan på såväl verksamheten som de ekonomiska förutsättningarna. Inte sedan andra världskriget har välfärden påverkats i så snabb takt som under våren 2020.

Mycket ser nu ut att ha stabiliserats, såväl i Sverige som i omvärlden, jämfört med den dramatiska konjunkturkollapsen under månaderna mars, april och maj. Utsikterna för konjunkturen och det kommunala skatteunderlaget är emellertid fortsatt mycket osäkra med anledning av covid-19. Inte minst den globala utvecklingen präglas av stor ovisshet. Botten tycks ändå vara passerad och aktiviteten i den svenska ekonomin förväntas nu stiga. Uppgången under det andra halvåret ser dock ut att bli svagare jämfört med tidigare bedömningar.

Falun fortsätter att öka i antal invånare, men utfallet per augusti låg 230 personer under nivån i SCB:s (Statistiska centralbyrån) senaste befolkningsprognos. Efter en lång period med ganska stora ökningar ser befolkningsutvecklingen alltså ut att bromsa in. Den 31 augusti 2020 uppgick Faluns folkmängd till 59 501 personer, vilket är en ökning med 95 personer sedan årsskiftet (jmf +446 jan-aug 2019). Befolkningen ökar i samtliga grupper, men andelen barn och äldre ökar i högre takt än befolkningen i arbetsför ålder. Den förändrade demografin gör att ekonomin blir mer ansträngd för kommunen. Det krävs stora investeringar för att bygga förskolor, skolor och äldreboenden och driftskostnaderna växer snabbare än skatteintäkter och generella statsbidrag.

Falun kommuns delårsbokslut visar ett mycket positivt resultat och detsamma gäller för årsprognosen. Tyvärr redovisar verksamheterna sammantaget stora underskott för såväl perioden som helåret. Dessa vägs dock, med stor marginal, upp av ett stort överskott hos finansförvaltningen. De extra resurser till välfärden som aviserats och beslutats för 2020 innebär för Faluns del ett tillskott som mer än väl täcker den förväntade minskningen av skatteintäkterna. De kommunala bolagen visar på en stabil verksamhet med god ekonomi.

FINANSIELLA RISKER OCH RISKHANTERING

Den av fullmäktige beslutade finanspolicyn innehåller riktlinjer och regler för finansverksamheten inom kommunen. Dotterbolagen sköter finansplaneringen var för sig. Dotterbolagens finanspolicys ska harmonisera med kommunens. Energibolaget följer också beslutad elhandelspolicy. Kommunen och den kommunala koncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: ränterisk, finansieringsrisk, kredit- och likviditetsrisk, kundförluster, elhandels- och krafthandelsrisker.

Ränterisk

Per den 31 augusti 2020 uppgick den kommunala koncernens räntebärande skulder till 4 318 (3 665) mnkr, medan de räntebärande finansiella tillgångarna uppgick till 0 (0) mnkr. Kommunens räntebärande skulder uppgick till 510 (460) mnkr per den 31 augusti 2020, medan räntebärande finansiella tillgångar per samma tidpunkt uppgick till 7 (7) mnkr. Nettoskulden i koncernen har ökat till följd av under året genomförda investeringar. Upplåningen inom den kommunala koncernen löper både med fast och rörlig ränta.

Ränteswappar används för att säkra ränterisk och anpassa den genomsnittliga räntebindingstiden i låneportföljen. Per balansdagen hade den kommunala koncernen utestående ränteswappar med ett sammanlagt nominellt belopp om 1 720 (1 620) mnkr, varav swappar med ett nominellt belopp om 0 (0) mnkr fanns i kommunen. Per den 31 augusti 2020 uppgick den genomsnittliga räntebindingstiden för den kommunala koncernens upplåning till 3,1 (3,7) år och den genomsnittliga kapitalbindingstiden till 2,8 (2,8) år.

Finansieringsrisk

Enligt finanspolicyn får högst 50 procent av lånestocken förfalla till betalning inom ett år och minst 50 procent bör vara fördelad på löptider upp till tio år. Om det bedöms som förmånligt för kommunen kan löptider på upp till max 30 år avtalas. Givet skuldens sammansättning per balansdagen förföll 34 (40) procent av den kommunala koncernens låneskuld inom en 12-månadersperiod, medan motsvarande siffra för enbart kommunens låneskuld var 29 (22) procent.

Kredit- och likviditetsrisk

Kommunen hade inga placerade medel i räntebärande värdepapper eller aktier under 2020 eller 2019.

PENSIONSFRÖPLIKTELSE

Falu Kommuns pensionsåtaganden redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Det innebär att pensionsåtaganden som intjänats till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelser. Kostnaden redovisas på det år som utbetalning av intjänad pensionsrätt sker. Pensionsintjänande från och med 1998 redovisas som en skuld i balansräkningen och kostnadsförs det år det intjänas. De pensionsförpliktelser som uppstått från och med 1998 och framåt, redovisas löpande under intjänandeperioden som en kostnad i resultaträkningen och som en avsättning och kostfristig skuld i balansräkningen.

Nedan visas kommunens totala pensionsförpliktelse per 31 augusti 2020, jämförelsetal är per helår. Beloppen inkluderar särskild löneskatt.

	2020 delår	2019	2018	2017
Pensionsförpliktelse i balansräkningen (avsättning)	236	227	213	194
Pensionsförpliktelse som ansvarsförbindelse	1272	1279	1303	1371
Summa pensionsförpliktelse	1508	1506	1516	1565

Kommunen har inte några placeringar avseende pensionsmedel.

Pensionspolicy finns upprättad och antagen av Kommunfullmäktige. Av policyn framgår att trygghandlet av pensionsåtagandet sker genom att den avgiftsbestämda ålderspensionen samt alternativ KAP-KL tryggas genom tjänstepensionsförsäkring och övriga åtaganden genom beskattningsrätten.

Den **kommunala koncernen** klassificerar sina pensionspremier som avgiftsbestämda planer och avgifterna redovisas som kostnader. Obetalda avgifter redovisas som skuld.

HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE

FALUN FORTSÄTTER VÄXA

Falu kommun har under flera år haft en positiv befolkningsutveckling. Befolkningsutvecklingen är i grunden positiv men också en stor utmaning. Bland annat kopplat till de behov som uppstår i samband med ökande volymer för kommunens verksamheter. Detta medför att investeringar i exempelvis lokaler behöver göras för att möta utmaningen. Samtidigt behöver nuvarande lokalbestånd förvaltas, renoveras, förtätas och i vissa fall avvecklas.

Några av de mer uppmärksammade händelserna kopplade till beslutade eller startade investeringar under perioden är:

- öppnandet av ny förskola Hasselvägen
- öppnandet av nya Södra skolan
- byggstart av nytt badhus.

Nytt badhus på Lugnet

Ett badhus där alla ska känna sig välkomna - det är inriktningen för det nya badhuset som byggs på Lugnet. Här kommer ett brett utbud av badaktiviteter att erbjudas tillsammans med flera aktörer så som föreningar, näringslivet och Region Dalarna.

I mars gick startskottet för byggandet av badhuset. Det beräknas stå klart hösten 2022.

Nya Södra skolan

I slutet av augusti invigdes nya Södra skolan. Markarbetet startade för två år sedan och invigning skedde i samband med terminsstart hösten 2020. Skolans kapacitet har ökat med 200 elever, till totalt 450 elever i årskurserna F – 6. Den gamla skolbyggnaden kommer att rivas och ytan kommer att bli en del av skolgården.

Förskolan Hasselvägen

I början av året öppnade den nya förskolan på Hasselvägen med en kapacitet för åtta avdelningar. Det är tidigare verksamhet från förskolorna Lövåsen, Vandraren och gamla Hasselvägen, som bildar den nya verksamheten på Hasselvägen. Den nya förskolan inrymmer bland annat en egen restaurang och gemensamhetsutrymmen för lek och lärande.

Coronasituationen

Coronasituationen som uppstått under året har haft en stor påverkan på kommunens verksamheter. I mars gick kommunen upp i stabsläge. Staben har lett och samordnat insatser för att hantera pandemin. Som en del av hanteringen har Falu kommun också samverkat inom länet med andra myndigheter, regionen och andra kommuner.

En viktig del i hanteringen av situationen har varit att säkra bemanningen i samhällsviktig verksamhet och att täcka behovet av skyddsutrustning. Åtgärder som vidtagits handlar bland annat om att anställa extra personal vid perioder av hög sjukfrånvaro, omdisponera arbetsuppgifter, skapa ett korttidsboende där covidpositiva patienter kan vårdas, samt skapat ett tillfälligt vård- och omsorgsboende på ett hotell i Falun.

Skyddsmaterial har köpts in och ett fungerande långsiktigt lager har etablerats under perioden. Interna leveranser har säkerställt att produkterna når ut till verksamheterna. Beredskapslagret har varit tillgängligt dygnet runt för att säkerställa akuta behov.

En annan viktig aspekt i hanteringen av pandemin har varit kommunikation. Stor vikt har lagts på den interna kommunikationen. Detta för att hålla medarbetare informerade och uppdaterade. Den externa kommunikationen har också varit intensiv, med omfattande kampanjer för att informera allmänheten om hur de bör agera.

På grund av de restriktioner som införts och för att minska smittspridning har flera verksamheter fått stänga ned eller ställa in planerade händelser, aktiviteter eller event. Exempelvis så har daglig verksamhet, daglig sysselsättning och träffpunkter stängts. Även evenemang som bland annat Kompetensmässan, Granny Goes Street och Å-festen har tvingats ställa in på grund av coronasituationen och det nationella förbudet mot allmänna sammankomster med fler än 50 personer.

På regeringens rekommendation har distansutbildning införts på gymnasieskolor och vuxenutbildning. Den omfattande omställningen till distansundervisning har påverkat 1 800 gymnasieelever och cirka 1 000 personer inom vuxenutbildningen.

För mer information om coronasituationen, kommunens hantering och roll, hjälp och råd samt andra ämnen rörande viruset hänvisas läsaren till kommunens hemsida.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Avsnittet redovisar en kortfattad beskrivning av kommunens styrning och uppföljning. Här beskrivs hur mål fastställs, hur budget tas fram samt, hur budget- och målluppföljning genomförs. Nämndernas uppdrag och målluppföljning framgår i respektive nämnds rapportering.

Planering

Planering görs på både lång och kort sikt. På lång sikt handlar det om att ange en strategi och inriktning för kommunen och dess olika verksamheter. På kortare sikt är planeringen mer detaljerad och verksamhetsnära. För varje mandatperiod görs en planering där det framgår vad de förtroendevalda har för målsättningar och prioriteringar för perioden. Detta görs (normalt sett) året efter att det varit val. Planeringen för mandatperioden utgår från de långsiktiga planeringsinriktningarna som exempelvis kommunens vision, koncernövergripande program och översiktsplanen. Utifrån dessa dokument ska de förtroendevalda prioritera bland allt som skulle behöva göras för att nå visionen och ambitionerna som uttrycks i de övriga dokumenten. Planeringen för mandatperioden sammanfattas i en Strategisk handlingsplan som beslutas av kommunfullmäktige.

Budget

Enligt kommunallagen ska kommunen varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). De politiska prioriteringarna för nästkommande år och de två efterföljande åren fastläggs i en Årsplan med budget som beslutas av kommunfullmäktige i juni året före budgetåret.

Uppföljning

Ett enskilt år följs upp i kommunens årsredovisning. I årsredovisningen beskrivs utfallet av verksamheten både kvantitativt och kvalitativt. Årsredovisningen ska också ge förtroendevalda en uppföljning och analys av

målluppfyllelsen utifrån de mål som angavs i Årsplan med budget.

Delårsrapporten är en förenklad rapport med uppföljning av mål, verksamhet och resultat. Delårsrapporten innehåller även en ekonomisk redovisning och finansiell analys.

Uppföljningen i form av årsredovisning och delårsrapport regleras i Lag om kommunal bokföring och redovisning.

Styrning av kommunkoncernen

En väsentlig del av den kommunala verksamheten bedrivs i bolagsform. Stora ekonomiska värden är samlade i bolagen och bolagens ekonomiska utveckling har kommit att få en allt större betydelse även för kommunens ekonomi. Det är därför viktigt att även den verksamhet som bedrivs i bolagsform samordnas med kommunens övriga verksamhet.

Den genomlysning av kommunens ägarstyrning som pågått de senaste åren har resulterat i beslut om en reviderad företagspolicy samt reviderade bolagsordningar för kommunens helägda bolag. Syftet med uppdraget har varit en tydligare ansvars- och rollfördelning av ägarfunktionen i kommunkoncernen.

Arbetet har fortsatt under 2020 med framtagande av reviderade ägardirektiv för bolagen.

Pågående arbete kopplat till styrning och uppföljning

På kommunstyrelsens ledningsutskott i augusti 2019 beslutades att påbörja en utredning om hur kommunens styrning kan utvecklas. Beslutet omfattar bland annat att:

- utreda hur kommunens tre hållbarhetsprogram kan ersättas med

Agenda 2030 som är lokalt avgränsad till de delmål i Agendan som är aktuella i Sverige och berör den lokala politiska nivån

- ta fram förslag på hur målstyrningsmodellen kan utvecklas med lokalt avgränsad Agenda 2030 som grund för planering och uppföljning
- ta fram förslag på hur visionen kan anpassas till utvecklad målstyrningsmodell med lokalt

avgränsad Agenda 2030 som grund för planering och uppföljning.

Utifrån beslutet ovan har ett koncernövergripande arbete pågått med syfte att aktualisera Agenda 2030 i Falu kommun och göra det till en grund för kommunens planering och uppföljning. Arbetet startade 2019 och har fortgått under 2020 med en bred representation av kommunens politiska- och tjänstepersonsledning. Målsättningen är att fastställa de lokala målsättningarna kopplade till Agenda 2030 i slutet av 2020.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Finansiella mål för kommunen

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. I det finansiella perspektivet handlar god ekonomisk hushållning främst om att säkerställa att varje generation själv bär kostnaderna för den service som den konsumerar. Det innebär också att ingen kommande generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

De finansiella mål som kommunfullmäktige har fastställt för att säkerställa att Falu kommun har en god ekonomisk hushållning är:

1. Kommunens resultat ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Resultatet, inklusive upplösning för pensionskostnader, för delåret 2020 uppgår till 175 miljoner kronor vilket motsvarar 7,1 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 70 miljoner kronor, vilket motsvarar 2,8 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.

Prognosen för helåret 2020 visar på ett resultat om 126 miljoner kronor, vilket motsvarar 3,4 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Prognosen innebär därmed att målet kommer uppfyllas 2020.

2. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse för pensioner, ska förbättras

Soliditeten innebär ett mått på hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital, det vill säga inte genom lån. Ju högre soliditet kommunen har, desto lägre är skuldsättningen. Soliditeten har ökat från cirka minus 35 procent år 2007 till plus 12 procent vid delåret 2020. Målet bedöms därmed bli uppfyllt 2020.

3. Självfinansieringsgraden, under en 5-årsperiod, ska vara minst 95 procent

Självfinansieringsgraden i kommunen de senaste fem åren, 2016-delår 2020, uppgår till 84 procent. Målet bedöms därmed inte kunna uppfyllas 2020.

Utveckling och beskrivning av respektive mål framgår i den finansiella analysen.

Finansiella mål i kommunens bolag

I kommunkoncernen finns inga gemensamma mål. Av bolagsordningar och ägarpolicy framgår kommunens ramar för de kommunala bolagens verksamhet. I ägardirektiven kommer de finansiella målsättningarna att förtydligas. Bolagen utfärdar egna riktlinjer och mål för finansiell planering. Respektive styrelse har ett självständigt ansvar för bolagets finansiella verksamheter och risker.

Verksamhetsmässiga mål med betydelse för god ekonomisk hushållning

Nedan redogörs för uppföljningen av de mål som avser de verksamhetsmässiga mål som benämns i kommunallagen kapitel 11, paragraf 6. I Årsplan med budget 2020–2022 beskrivs dessa som 16 strategiska mål.

Målen ska enligt skrivelse i budgetdokumentet för 2019, följas upp bland annat genom det urval av nyckeltal som finns i Kolada och som är kopplade till Agenda 2030. Detta är inte möjligt i delårsrapporten då nyckeltalen avseende 2020 inte är uppdaterade i Kolada. Uppföljningen baseras därav enbart på nämndernas måluppföljning.

1. Falu kommun sätter människan och individens frihet och behov i centrum

Kommentar: Den rådande pandemin har påverkat fler nämnders förmåga att bidra till målet. Tänkt projekt och aktiviteter har inte kunnat genomföras eller blivit pausade. När det är möjligt planeras dessa att startas igen. En utmaning kopplat till målet har varit att skapa trygghet för kunder och personal inom vård och omsorg. Andra utmaningar kopplat till målet är tillgänglighet till vård och omsorgboenden och träffpunkter, då dessa varit tvungna att stänga eller begränsa tillgängligheten under perioden.

Inom socialtjänsten har flera aktiviteter kunnat genomföras, påbörjats eller planerats med syfte att bidra till målet. Bland annat arbete med konsulentstödda familjehem, där tre familjehem har övergått till kommunens regi. Ökningen av konsulentstödda familjehem har också bromsats in under perioden jämfört med 2018 och 2019. Omställning inom öppenvården har skapat bättre förutsättningar för mer flexibla och anpassade insatser utifrån barn och familjers behov och förutsättningar. Omdömessystem kring HVB-placeringar samt ny process vid placering, förväntas bidra till färre omplaceringar och höjd kvalitet på insatserna. Satsningar på förhållningssätt och delaktighet förväntas bidra till att barns behov blir tydligare i olika processer. Under året har ny gruppboende om sex platser öppnats och nya

bostäder planeras öppna 2022. Dock motsvarar inte tillgången på bostäder antal beviljade beslut.

2. Falu kommun skapar förutsättningar för varje individs oberoende och möjlighet till egen försörjning

Kommentar: Antalet biståndshushåll har under perioden ökat jämfört med motsvarande period 2019. Den tidigare trenden med sjunkande antal biståndshushåll och kostnader fram till om med 2019 har således vänt. Även försörjningsstödet visar på en ökning, här är arbetslöshet främsta skälet till att personer ansöker om försörjningsstöd.

3. Falun är en attraktiv boendekommun som präglas av goda livsmiljöer

Kommentar: Trots att större delen av året har präglats av coronapandemin har kultur- och fritidsverksamheten fortsatt att leverera möjligheter och upplevelser till Faluborna. Kulturmiljöer, vandrings- och utomhusanläggningar har fått ett uppsving i sökandet efter smittfria aktiviteter. Lika så har utebaden på Lugnet och Slätta haft många besökare när det har varit fint väder. Under sommarlovet kunde barn och unga ta del av gratis sommarlovsaktiviteter inom ramen för Bästa sommaren. Då en del verksamheter inom vård och omsorg haft svårt att ta mot sommarjobbare på grund av pandemin, erbjud kultur- och fritidsverksamheten rekordmånga möjligheter för unga att ta ett steg in i arbetslivet.

Kommunen arbetar även för att skapa inkluderande boendemiljöer med plats för alla, balans av boendeformer och på en nivå som motsvarar efterfrågan. Den önskvärda nyproduktionen bör fördela sig på 75 procent i flerbostadshus och 25 procent i småhus. Minst 100 bostäder per år bör vara hyresrätter. Årets resultat gällande nyproduktion av bostäder presenteras i årsredovisningen. Andra områden och aktiviteter som arbetats med under perioden är trafikstrategi, bostadsprogram, miljöprogram och miljöövervakning av luft.

4. Falu kommun har en levande landsbygd och god samhällsservice även på landsbygden

Kommentar: Kommunens kultur- och fritidsverksamheten har redan idag en stor del verksamhet på landsbygden och flera projekt pågår med möjlighet till ytterligare verksamhetsutveckling. På grund av pandemin har en del projekt pausats eller fortgå i mindre skala. Förhoppningen är att det under resterande del av året är möjligt att i större utsträckning ha dialoger med intresseföreningarna och fortsätta den planerade verksamheten.

5. Falu kommuns skolor håller en hög och likvärdig kvalitet

Kommentar: Barn- och utbildningsverksamheten bedöms sammantaget hålla hög kvalitet i kommunens förskolor, skolor och gymnasieskolor. Bedömningen bygger på det utfall av planerade aktiviteter och insatser samt ett antal indikatorer som mäter bland annat behörighet, måloppfyllelse och likvärdighet. Verksamheterna arbetar kontinuerligt med aktiviteter i syfte att höja kvalitén och likvärdigheten i verksamheten. I de fall där enskilda enheter avviker från den önskade utvecklingen görs noggranna analyser för att kunna vidta relevanta åtgärder.

6. Falu kommun har ett växande näringsliv och ett attraktivt företagsklimat

Kommentar: Arbetet kopplat till näringsliv har under våren präglats av insatser kopplat till pandemins effekter på näringslivet. Falu kommun har tagit fram ett paket med olika stödinsatser för att under denna tid kunna stötta företag i kris. Företagshjälpen är en insats där kommunen samarbetat med Nyföretagarcentrum och dess partners för att ge företagare, föreningar och entreprenörer direkt stöd och vägledning. Två branscher som drabbats hårt av pandemin är handeln och besöksnäringen. I samverkan med Centrala Stadsrum har kommunen arbetat med utmaningen att locka besökare till stadskärnan utan att skapa folksamlingar och därför jobbat med annorlunda, nya projekt och aktiviteter. Inom besöksnäringen har kommunen haft en

kontinuerlig dialog med aktörerna inom näringen. Tillsammans med Visit Dalarna och Carl Larsson-gården har arbete med Utveckling Sundborn pågått. Arbetet handlar om att paketera ihop kultur och outdoor. Arbetet har en stark koppling till besöksnäringstrategin.

Falu kommun tillhandahåller mark för olika typer av näringslivsetableringar. Försäljningen av industritomter har hittills varit över förväntan och kommunen har för närvarande bara enstaka tomter kvar inom Falu tätort. För att uppfylla behoven och till skapa nya tomter har projekt så som Västra Tallen, Ingarvet Norr, Nicolai och Södra Myran pågått under 2020.

7. Falu kommun välkomnar privata, ideella och lokala aktörer på samhällsarenan

Kommentar: Många aktiviteter som planerats att genomföras under året har varit tvungna att ställas in på grund av den rådande coronasituationen. Detta drabbar inte bara kommunens egen verksamhet, utan även privata aktörer, föreningar och studieförbund. Kommunen har därav varit ett stöd för de aktörer som önskat fortsätta sin verksamhet under coronasäkra förhållanden, till exempel genom att anpassa anläggningar och lokaler så att de är säkrare ur smittskyddssynpunkt. Inom kultursektorn har kommunen i samverkan med andra aktörer erbjudit digitala konserter och evenemang. Under kommande period kommer kommunen tillsammans med andra aktörer söka ytterligare vägar att finnas till för Faluborna på ett smittskyddssäkert sätt, till exempel genom att hitta digitala möjligheter att erbjuda föreläsningar digitalt.

Kommunens arbete med IOP (ideella offentliga partnerskap) pågår och arbetet har samordnats under arbetet med policy om bidrag och sponsring.

8. Falun är ett uppskattat och växande besöksmål känt för sitt breda och högkvalitativa utbud inom idrott, kultur och evenemang

Kommentar: Under större delen av perioden har ett förbud mot att hålla allmänna

sammankomster och offentliga tillställningar med fler än 50 personer rått. Det har inneburit att samtliga evenemang inom såväl kultur- som idrott har ställts in. Samtidigt har internationella gäster begränsats i sitt resande på grund av olika länders reserestriktioner. Hur hårt det drabbat besöksnäringen är i dagsläget oklart. Den verksamhet och de besöksmål som innebär utomhusaktiviteter, verkar dock ha klara sig något bättre. Vad gäller de besöksmål som finns inom kommunens kultur- och fritidsverksamhet har nyttjande ökat av cykel- och vandringsleder samt besök i trädgårdar.

9. Falun är en jämlik och tillgänglig kommun fri från diskriminering

Kommentar: Rapportering från nämnderna saknas för målet.

Kopplat till målet finns ett ständigt pågående värdegrundsarbete. Falu kommun tar aktivt avstånd från alla former av diskriminering, trakasserier, kränkande särbehandling och mobbing. Handlungsplaner som tagits fram kopplade till värdegrundsarbetet är handlingsplan mot diskriminering, trakasserier, kränkande särbehandling och mobbing samt plan för lika rättigheter och möjligheter.

10. Falu kommun är en trygg och säker kommun med ett aktivt socialt och brottsförebyggande arbete

Kommentar: Falu kommun har under det första halvåret sats på prov i och med pandemins intåg. Med sin början i mars sattes krisledningsorganisationen igång genom att kommundirektörens stab för särskilda händelser aktiverades. Hanteringen av pandemin och dess konsekvenser har tagit både kraft och resurser och pågår fortfarande. Särskilt för vissa funktioner som till fullo uppbundits till pandemiarbete. Den långdragna pandemin har visat att vissa delar av krishanteringen fungerar mycket bra och andra delar behöver stärkas upp. Krishanteringsförmågan och samarbetsviljan är överlag mycket god i Falu kommun. Strukturen med regelbundna lägesavstämningar för hela koncernen har gett en gemensam lägesbild och möjlighet till snabb och effektiv samverkan för att möta de utmaningar som koncernen ställs inför.

Kopplat till pandemin har det varit en ökad oro i samhället och även internt bland medarbetarna. Kommunikation har en central roll under alla faser av pandemin och kommunen har under hela perioden jobbat intensivt med information så att var och en känner till hur de bör agera i den rådande situationen. Under perioden har kommunen också bevakat och gjort insatser mot ökade brott och skadegörelse i samhället. Genom EST (effektiv samordning för trygghet) - samverkan har kommunen även under pandemin, snabbt kunnat se förändringar när det gäller till exempel antalet brott och rapporter om andra händelser som kan bidra till oro eller otrygghet. Insatserna har sedan prioriterats efter behoven som framkommit i den gemensamma lägesbilden.

Civilt förvar ska prioriteras i trygghets- och säkerhetsarbetet under 2020. Enligt delhandlingprogrammet civilt försvar syftar programmet till att förbereda kommunen inför höjd beredskap och krig. Detta har inte kunnat övas eller förberedas hittills under 2020 med anledning av pandemin. Men pandemihanteringen i kommunen har ändå medfört att bland annat frivilligresurser fått ”öva sig” i så kallat skarpt läge genom insatser i pandemiarbetet. Detta har varit värdefullt och kontaktvägar inom och utom kommunens organisation har knutits.

11. Falu kommun tar sitt klimatansvar på allvar och prioriterar åtgärder mot klimatförändringarna

Kommentar: Falu kommun arbetar dagligen i sina verksamheter med områden som berör klimatet. Exempelvis genom miljökrav vid upphandlingar och upphandlingsstrategi, miljö och klimatrådgivning, trädbyggnadsstrategin (det nya vård- och omsorgsboendet som byggs är enligt strategin), utbyte av oljepannor (två oljepannor har under 2020 bytts ut mot bergvärmepumpar), matsvinn, solenergianvändning och källsortering inom kommunen lokaler.

12. Falu kommun har goda kommunikationer och en framtidssäkrad infrastruktur

Kommentar: Falu kommun har arbetat med flera olika typer av projekt kopplade till kommunikation och infrastruktur. Några av de avslutade projekt under perioden är etapp 1 Vasaparken, Hyttgårdsparken/Skateparken, Resecentrum och Myran friluftsområde.

Flera av de pågående investeringsprojekten har försenats på grund av att den strategiska partneringupphandlingen rörande mark- och anläggningsentreprenader, som blir tilldelad i september.

13. Falu kommun bjuder in till medborgardialoger vid viktiga förändringar som påverkar faluborna i vardagen

Kommentar: Rapportering från nämnderna saknas för målet.

Kopplat till målet är Demokratikommun 2020 kommunens demokratipolitiska plattform för medborgardialog och aktivt medborgarskap. Plattformen, som antogs av kommunfullmäktige i april 2015, tar upp de gemensamma utmaningar alla kommuner står inför, vad som är viktig för att kommunikation och medborgardialog ska fungera och hur Falu kommun kan stödja alla kommuninvånare att göra sin röst hörd. Plattformen är i första hand ett stöd och vägledning till de olika nämnderna, kommunala bolagen och förvaltningarna i Falu kommun.

14. Falu kommun är en föregångare i att använda ny teknik och innovativa metoder till nytta för faluborna

Kommentar: Falu kommun arbetar aktivt för att implementera ny teknik i passande verksamheter. Exempelvis inom vård och omsorg och socialtjänsten. Ett område som utvecklas är användandet av mobiltelefonen som arbetsverktyg inom vård och omsorg. Här kan verksamheten enkelt sprida information, utbildningsfilmer och nyheter genom applikationer i mobiltelefonen. Tillsyn genom kameror är också en utveckling som är till nytta för faluborna, genom att ge bättre kvalitet

i tillsynsinsatsen. Coronasituationen har dock påverkat möjligheten att driva vissa delar av digitaliseringen, då resurser har prioriterats för att säkerställa bemanning av verksamheterna och daglig omsorg.

15. Falu kommun använder sina resurser smart och har en sund ekonomisk utveckling

Kommentar: Falu kommuns ekonomiska situation påverkas starkt av det ökade demografiska trycket. Inför 2020 gjordes ett stort arbete med att ta fram besparingsåtgärder på närmare 100 miljoner kronor. Besparingarna syftar till att skapa utrymme för att kunna möta det ökade antalet unga och äldre. Merparten av de föreslagna åtgärderna löper på enligt plan. Under våren har dock den ordinarie verksamheten och planeringen fått ställas om på grund av den rådande pandemin. Kommunen har gjort stora insatser för att ställa om verksamheter och kunna hantera de ändrade förutsättningarna. Vårens pandemi har visat vilken flexibilitet och innovationskraft som finns i organisationen.

Arbete under perioden har vidare pågått och fortsätter pågå med inriktning mot målets syfte att nyttja resurser smartare och ha en sund ekonomisk utveckling. Inom skolan har fördelning mellan skolformer setts över. Arbete har pågått även med att revidera ägardirektiv och tydliggöra ägarstyrningen kopplat till de kommunala bolagen och en aktiv informationsförvaltning för att uppnå ordning gällande kommunens informationsresurser så som verksamhetssystem, processer, informationssäkerhet- och dataskyddsarbete samt systemförvaltning. Detta bidrar till att använda resurserna på bästa sätt.

16. Falu kommun är en attraktiv arbetsgivare som lockar och behåller kompetens inom alla områden

Kommentar: Den rådande coronasituationen har påverkat målet genom att exempelvis kompetensutveckling har blivit försenad inom vård och omsorg. Personalomsättningen har också inom vissa delar av socialtjänsten under perioden varit relativt hög. Åtgärder utifrån arbetsmiljö för chefer och medarbetare har

vidtagits när det gäller vissa enheter. Det gäller bland annat förändring av chefs- och arbetsledningsorganisation i syfte att skapa mer tillgängligt ledarskap för medarbetarna.

Inom skolan har andelen behörig personal minskat något. Detta följer trenden för riket som helhet. Även inom kommunens serviceorganisation finns utmaningar gällande kompetensförsörjning. Åtgärder kopplade till området är exempelvis deltagande i projektet Breddad rekrytering, där praktikplatser inom kost och service erbjudits.

EKONOMISK STÄLLNING OCH FINANSIELL ANALYS – KOMMUNEN

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Falu kommun används en finansiell analysmodell som benämns RK-modellen (Resultat, Risk, Kapacitet, Kontroll). Målsättningen är att utifrån dessa identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom försöka klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Nedan lämnas en redogörelse för det ekonomiska utfallet för Falu Kommun för delåret 2020.

Sammanfattning av det ekonomiska läget

	Delår 2020	Prognos 2020	Budget 2020	Delår 2019
Verksamhetens intäkter	458	621	425	429
Verksamhetens kostnader	-2 660	-4 046	-3 813	-2 613
Av- och nedskrivningar	-103	-182	-176	-89
Verksamhetens nettokostnader	-2 305	-3 607	-3 564	-2 273
Skatteintäkter	1 953	2 946	2 974	1 942
Generella statsbidrag och utjämning	522	782	664	411
Verksamhetens resultat	170	121	74	80
Finansiella intäkter	15	22	21	17
Finansiella kostnader	-12	-18	-26	-12
Årets resultat	173	126	68	85
Upplösning reservering pensionskostnader	2	2	2	2
Årets resultat inkl. upplösning	175	128	70	87

DET FINANSIELLA RESULTATET

Periodens utfall och helårsprognos

Kommunens resultat för perioden januari till augusti 2020, uppgår till 173 mnkr (85 mnkr). Prognosen för helår visar på ett resultat om 126 mnkr, vilket är 58 mnkr högre än budget.

Falu kommun har haft en ansträngd ekonomi vilket tydliggjorts de senaste åren under arbetet med besparingsåtgärder inför 2020. Till följd av pandemin har staten tillfört extra medel till kommuner och regioner, bland annat för ersättning av sjuklönekostnader, statsbidrag för stärkt välfärd samt att statsbidrag för merkostnader till följd av covid-19 har kunnat sökas. Dessa poster sammantaget är avgörande för att kommunen kan uppvisa en helårsprognos om 126 mnkr.

Ett av målen för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt är att årets resultat ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Motiven till att uppnå ett sådant överskott är till exempel kommande års investeringsbehov, ökade kostnader för avtalspensioner, strävan att stärka soliditeten och en reserv för oförutsedda händelser. Årets resultat enligt prognos motsvarar 3,4 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Målet är därmed uppnått.

	2020 prognos	2019	2018
Årets resultat	126	55	51
Resultat i förhållande till skatteintäkter i %	3,4	1,6	1,5

Utveckling av intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter uppgår till 458 miljoner kronor, vilket är en ökning med 29 miljoner kronor eller 7 procent jämfört med föregående år. I årets intäkter ingår dock jämförelsestörande poster om 69 mnkr, vilket bland annat avser gatukostnads- och exploateringsersättningar, ersättning för sjuklönekostnader, förväntad statsbidrag för ersättning merkostnader till följd av covid-19 samt realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar.

Riktade statsbidrag och driftbidrag för perioden uppgår till 184 miljoner kronor. Av dessa avser dock 24 mnkr ersättning för sjuklönekostnader och 22 mnkr förväntat bidrag för merkostnader till följd av covid-19. Exklusive dessa poster uppgår stats- och driftsbidrag till 138 mnkr, vilket är en minskning med 41 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år. Totalt sett har statsbidragen och driftsbidragen från Socialstyrelsen, AMS och kommuner och regioner minskat med cirka 13 miljoner kronor jämfört med motsvarande period föregående år. Även statsbidragen från Skolverket har minskat, till följd av att tidigare års satsningar som till exempel jämlik och likvärdig skola samt satsningen på fritidshem samt mindre barngrupper inte sker i samma utsträckning. Statsbidraget från Migrationsverket har fortsatt att minska jämfört med tidigare år till följd av sänkta ersättningsnivåer samt minskat antal nyanlända.

Intäkterna i form av gatukostnads- och exploateringsersättningar är 19 miljoner kronor högre jämfört med motsvarande period 2019. Detta till följd av fler sålda tomter samt exploateringsersättning för Kolonnvägen.

Verksamhetens kostnader uppgår till 2 660 miljoner kronor, vilket är en ökning med 47 miljoner kronor eller 2 procent jämfört med motsvarande period föregående år.

Kommunens personalkostnader, inklusive pensionskostnader, uppgår till 1 559 miljoner kronor, vilket är i nivå med motsvarande period föregående år. Personalkostnadernas andel av verksamheternas kostnader utgör 59 procent, vilket är på samma nivå som föregående år. Detta kan förklaras av färre antal anställda samt att semesteruttaget varit lägre under sommaren 2020 jämfört med 2019. Kommunens totala personalkostnader är högre än budgeterat. Detta beror till stor del på ökade lönekostnader som en följd av ökade volymer inom förskolan, grundskolan och äldreomsorgen.

I kommunens personalkostnader ingår pensionskostnader inklusive löneskatt med 130 miljoner kronor jämfört med 133 miljoner kronor föregående år. Förändringen av pensionskostnaden kan till stor del förklaras av högre pensionsutbetalningar, då fler valt att

avsluta sin anställning i förtid. Dock så är de avgiftsbestämda pensionerna lägre. En lägre antagen löneökning från SKR bidrar till lägre kostnad för den avgiftsbestämda pensionen än tidigare prognoser.

Av- och nedskrivningar på anläggningstillgångar uppgår till 103 miljoner kronor vilket är 14 miljoner kronor högre än samma period föregående år. Detta förklaras av dels en ändrad uppskattning och bedömning vad gäller gator och vägar, vilket resulterat i en nedskrivning om 8 miljoner kronor, och dels nyanskaffningar av byggnader vilket genererar ytterligare avskrivningar.

På lång sikt kan inte de löpande kostnaderna överstiga de löpande intäkterna utan att kommunens ekonomi urholkas. Kommunen kan dessutom komma att bryta mot kommunallagens krav om balans. Ett sätt att mäta detta är att sätta samtliga löpande kostnader (inklusive netto av finansiella poster) i relation till intäkterna från skatter, statsbidrag och utjämning. Uppgår denna relation till mindre än 100 procent har kommunen en balans mellan intäkter och kostnader. För att generera ett överskott och därmed värdesäkra det egna kapitalet ska intäkterna överstiga kostnaderna. Verksamhetens nettokostnad, inklusive avskrivningar och pensioner, uppgår för delåret 2020 till 93 procent av skatteintäkter och bidrag. Nettokostnaderna har ökat med 1 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Årets nyckeltal påverkas dock starkt av de tillfälliga ersättningarna främst från staten.

Utveckling av skatteintäkter och generella bidrag

Årets skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning uppgår till 2 475 miljoner kronor, vilket är en ökning med 122 miljoner kronor jämfört med motsvarande period 2019 och 49 miljoner kronor högre jämfört med budget. Både skatteintäkterna och utjämning har ökat jämfört med 2019 medan de generella statsbidragen har minskat. Dock så har kommuner och regioner tilldelats extra generella statsbidrag för att stärka välfärden. För Falu kommuns del innebär detta att cirka

72 miljoner har intäktsförts per 31 augusti 2020.

Skatteutjämningsystemet syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för kommuner att genomföra det åtagande som en kommun har, oavsett inkomstförhållande och strukturella kostnadsskillnader. Till och med delåret 2020 fick Falu kommun 315 miljoner kronor i inkomstutjämningsbidrag, vilket utslaget per invånare var 5 294 kronor (5 096 kronor).

Utjämningsystemet för LSS-kostnader innebär en intäkt på 13 miljoner kronor, att jämföra med 6 miljoner föregående år. Från och med 2008 redovisas intäkter för kommunala fastighetsavgifter separat i kommunens redovisning. Dessa uppgår i årets bokslut till 84 miljoner kronor (81 miljoner kronor).

Avgiften till kostnadsutjämningsystemet uppgick till 40 miljoner kronor (14 miljoner kronor). Kostnadsutjämningsen ska utjämna för strukturella kostnadsskillnader avseende förhållandena i Falun jämfört med riket.

Årets investeringar

Falu kommuns totala investeringsutgifter för delåret 2020 uppgår till 239 miljoner kronor. Budget för helåret uppgår till 603 miljoner kronor och prognosen för helåret är 511 miljoner kronor.

Ett mått att analysera kommunens investeringar utifrån är självfinansieringsgraden. Investeringar som görs i den kommunala verksamheten innebär kostnadsbelastningar över långa perioder. Det är därför viktigt att investeringarna finansieras så att kommande generationer inte belastas med effekter av tidigare investeringar. Självfinansieringsgraden visar hur stor del av kommunens investeringar som finansieras enbart med medel som kommunen själv genererat.

I kassaflödesanalysen redovisas ett kassaflöde från den löpande verksamheten på 350 miljoner kronor. Nettoinvesteringarna i materiella och immateriella anläggningstillgångar uppgår till 239 miljoner kronor. Investeringarna kunde därmed finansieras med egna medel.

Självfinansieringsgraden per delåret uppgår till 146 procent. Genomsnittet för femårsperioden uppgår därmed till 84 procent, vilket innebär

att målet om en självfinansieringsgrad om 95 procent inte är uppfyllt.

	2020 (delår)	2019	2018	2017	2016	Snitt
Självfinansieringsgrad %	146	26	109	97	95	84

KAPACITET

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av det finansiella handlingsutrymmet. Detta mäts genom soliditet.

Soliditet

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital, det vill säga inte genom lån. Ju högre soliditet kommunen har, desto lägre är skuldsättningen. Hur soliditeten utvecklas påverkas av det årliga resultatet och förändringen av tillgångarna. En stark soliditet innebär en ökad handlingsfrihet och en förmåga att hantera variationer i resultatutvecklingen.

Falu kommun beräknar soliditeten med samtliga tillgångar och skulder, inklusive de pensionsåtaganden som inte redovisas i balansräkningen utan som en ansvarsförbindelse. Soliditeten har ökat från cirka minus 35 procent år 2013 till plus 12 procent år i delåret 2020. Soliditeten uppgick i delåret 2019 till 8 procent. Att soliditeten ökat förklaras av ökade anläggningstillgångar och ökade likvida medel, kombinerat med högre resultat.

En positiv soliditet innebär att kommunens eget kapital täcker kommunens skulder inklusive de gamla pensionsskulderna. Trots att soliditeten har ökat de senaste åren är den låg i jämförelse med andra kommuner. Genomsnittlig soliditet inklusive pensionsåtaganden, för alla Sveriges kommuner, uppgick 2019 till 19 procent (källa: Kolada).

RISK

En förutsättning för att kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning

ska kunna uppnås är att kommunen har en balanserad likviditet.

Likviditet

Likviditeten beskriver kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Den kan visas som omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder, kassalikviditet. Om måttet är 100 procent innebär det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Ju lägre tal, desto större är risken att likviditetsbrist uppstår. I kommunens kortfristiga skulder ingår en semesterskuld som troligen inte kommer att omsättas under det närmaste året då den betalas ut först när den anställda tar semester eller avslutar sin anställning.

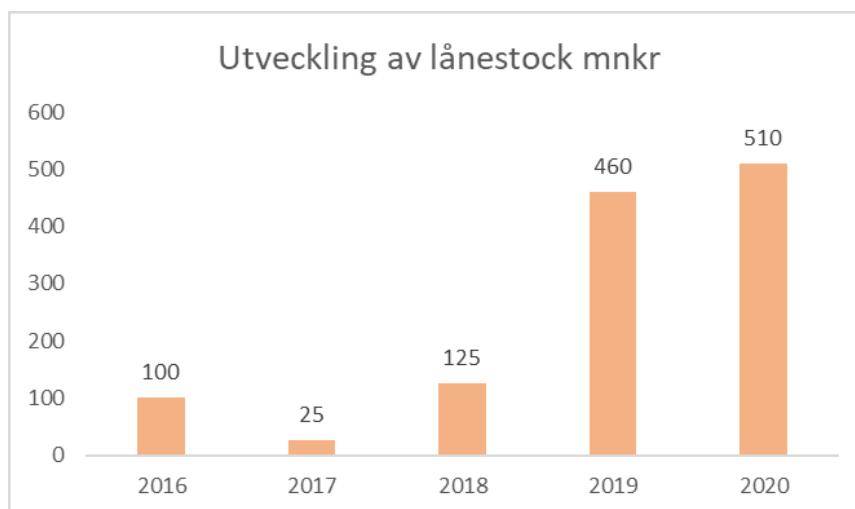
Kassalikviditet i %	2020 (delår)	2019 (helår)
Inklusive semesterskuld	81%	65%
Exklusive semesterskuld	91%	78%

Kassalikviditeten är lägre i jämförelse med övriga kommuner i Sverige. Genomsnittlig kassalikviditet för alla Sveriges kommuner uppgick 2019 till 108 procent (källa: Kolada).

Finansnettot uppgår till plus 3,7 miljoner kronor vilket är 7,3 miljoner kronor bättre än budgeterat, vilket främst beror på lägre räntekostnader än budgeterat. Kalkylerad genomsnittlig ränta för hela länestocken uppgick till 0,5 procent (0,6 procent).

Falu kommun är nu inne i en planerad investeringsfas då självfinansieringsgraden kommer att vara under 100 procent. För att tillföra likviditet har länestocken utökats med 50 miljoner till 510 miljoner kronor 31 augusti 2020. Sedan våren 2020 har Finansdepartementet betalat ut 108 miljoner i extra statsbidrag för att stärka välfärden till Falu kommun. Det extra statsstödet gör att

kommunen minskar behovet av nyupplåning under kvartal 4.

Borgensåtaganden och skuldsättning

Falu kommuns borgensåtaganden uppgår till 3 641 miljoner. För Kopparstaden AB är borgensbeloppet 1 130 miljoner kronor. För övriga helägda företag uppgår borgensbeloppet till 2 441 miljoner kronor. Av beloppet utgör 700 miljoner kronor förmedlade lån, vilket kan likställas med en borgen.

Borgensåtagandet innebär i sig en risk i de fall verksamheterna skulle ha svårt att fullgöra sina betalningar till gäldenärerna. En bedömning av dessa risker ger vid handen att åtagandet mot bostadsbolaget torde ha lägst risk då efterfrågan på bostäder under en längre tidsperiod varit hög och även kan förväntas präglas av stor efterfrågan de närmaste åren. Även Lugnet i Falun AB får anses ha låg risk då Falu kommun hyr största delen av befintligt fastighetsbestånd.

Åtagandena mot el- och energibolagen torde däremot innebära en något större risk genom det beroende som finns av en mer föränderlig marknad, där samhälls- och privatekonomi spelar en större roll för efterfrågan, än vad som är fallet för bostadsbolaget. Risken i el- och energibolagen måste dock för närvarande bedömas som mycket begränsad.

KONTROLL

Budgetföljsamhet

En viktig förutsättning för att uppnå en god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder och styrelse klarar av att bedriva verksamheten inom tilldelade budgetanslag. Det vill säga att det finns god budgetföljsamhet i kommunen.

Driftredovisning	Prognos helår 2020	Utfall helår 2019
Belopp i mnkr		
Budgetavvikelse nämnder	-47,9	-78,2
Budgetavvikelse finansverksamhet	106,2	61,2
Total budgetavvikelse	58,3	-17,0

I prognosen som lämnas för helåret 2020 visar nämnderna (exklusive finansverksamheten) tillsammans kraftiga negativa avvikelser jämfört med budget på 48 miljoner kronor. Exkluderas den buffert som finns under kommunstyrelsen, uppgår nämndernas prognostiserade avvikelser till -72 mnkr. Dessa kraftiga avvikelser är mycket alarmerande. Flera av kommunens stora nämnder har redovisat negativa budgetavvikelser under flera år. För en långsiktigt hållbar ekonomi, är det avgörande att nämnderna klarar av att bedriva sin verksamhet inom de budgetramar som kommunfullmäktige fastställt.

Den största positiva avvikelsen finns hos Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden som visar en prognos på 17 miljoner kronor. Största delen av det positiva resultatet förklaras av intäkter för sålda tomter samt högre gatukostnads- och exploateringsersättningar än budgeterat. Viktigt att påpeka är att gatukostnads- och exploateringsersättningar redovisas som intäkter när kommunen fullgjort sina åtaganden, det vill säga färdigställt de tillgångar som ersättningarna ska finansiera. Investeringarna skrivs sedan av under nyttjandeperioden, vilket innebär att intäkt och

kostnad ej sammanfaller inom samma period. Därmed är intäkterna inte att se som ett överskott.

De största negativa avvikelserna finns hos Socialnämnden som visar ett negativ prognos på 75 miljoner kronor, Omvårdnadsnämnden som visar en negativ prognos på 9 miljoner kronor samt kultur- och fritidsnämnden som visar en negativ prognos på 6 miljoner kronor. En utförligare beskrivning av nämndernas utfall jämfört mot budget finns i avsnittet driftredovisning.

Investeringsredovisning	Utfall delår 2020	Utfall helår 2019
Belopp i mnkr		
Budgetavvikelse nämnder	363,5	27,0
<i>Fastighetsbyte med Koppastaden AB</i>	0	-40,4
Total budgetavvikelse	363,5	-13,4

SAMMANFATTNING FINANSIELL ANALYS

Den finansiella analysens syfte är att tydliggöra ekonomiska styrkor och svagheter i kommunen. Kommunen har under flera år redovisat resultat som överstiger budget och prognos. Vid årsbokslutet 2018 var denna trend bruten och resultatmålet uppfylldes ej. Resultatmålet bedöms uppfyllas för 2020, dock är detta resultat påverkat av en hel del jämförelsestörande poster där flera är åtgärder från staten i och med coronapandemin.

Kommunen har dock inga gamla underskott som behöver återställas, samt att årets resultat är positivt, vilket gör att balanskravet är uppfyllt.

Kommunen har en fortsatt hög investeringstakt vilket gör att självfinansieringsgraden sjunker och lånen ökar. Följden av detta blir högre räntekostnader för kommunen kommande år.

Budgetföljdsamheten och prognossäkerheten varierar kraftigt mellan nämnderna, vilket behöver förbättras för att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi och att målen för

god ekonomisk hushållning uppfylls kommande år.

Kommunens ekonomi på sikt

En avgörande faktor för kommunens ekonomi framöver är en fortsatt bra ekonomistyrning och en god budgetdisciplin. Kommunen har fortsatt hög investeringstakt och investeringarna uppgick i delåret 2020 till 239 miljoner kronor, med en prognos om 511 miljoner för helåret 2020. Soliditeten har förbättrats och uppgår till 12 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner. Förbättrad soliditet ökar på längre sikt generellt kapaciteten att möta finansiella svårigheter.

Den höga investeringsnivån beräknas fortgå under de närmaste åren. Givet kommunens nuvarande resultatmål om 2 procent medför högre investeringar kommande år en lägre självfinansieringsgrad, vilket kommer öka lånestocken väsentligt. Detta påverkar i sin tur resurserna till löpande drift inom verksamheterna eftersom räntekostnaderna kommer att ta en större andel av de totala intäkterna. För en långsiktigt hållbar ekonomi måste därför en ständig avvägning göras mellan önskvärd storlek på resultat och storlek på planerade investeringar.

FINANSIELL ANALYS – KONCERNEN

Någon sammanställd redovisning upprättas ej i delårsrapporten. Istället redovisas resultaträkning, med helårsprognos, samt balansräkning för de kommunala koncernföretagen, utan elimineringar.

Följande enheter ingår i kommunkoncernen:

- Falu Stadshus AB, med dotterbolagen, Falu Energi & Vatten AB (koncern), Kopparstaden AB (koncern) samt Lugnet i Falun AB
- Förvaltningsbolaget Högskolefastigheten Lugnet KB
- Räddningstjänsten Dala Mitt, kommunalförbund med 36,8 procent.

Utfall 200831	Falu Stadshus AB	Falu Energi & Vatten (koncern)	Kopparstaden AB	Lugnet i Falun AB	Högskolefast. Lugnet KB	Räddningstjänsten Dala Mitt
Belopp i mnkr						
Rörelsens intäkter	0,0	502,4	314,2	38,1	13,4	41,1
Rörelsekostnader	-0,3	-345,1	-167,8	-18,8	-6,1	-44,6
Avskrivningar	0,0	-93,8	-50,4	-10,3	-5,3	-1,7
Rörelseresultat	-0,3	63,5	96,0	9,0	2,0	-5,2
Finansnetto	-7,5	-10,8	-16,2	-3,8	-1,5	-0,1
Resultat efter finansiella poster	-7,8	52,7	79,8	5,2	0,5	-5,3
Bokslutsdisposition	0,0	-18,0	0,0	0,0	0	0
Skatt på årets resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0
Periodens resultat	-7,8	34,7	79,8	5,2	0,5	-5,3
Prognos för helåret	4,1	76,0	65,6	8,9	0	-5,7

Utfall 200831	Falu Stadshus AB	Falu Energi & Vatten (koncern)	Kopparstaden AB	Lugnet i Falun AB	Högskolefast. Lugnet KB	Räddningstjänsten Dala Mitt
Belopp i mnkr						
Anläggningstillgångar	481,0	2 608,7	2 554,3	495,7	235,2	18,7
Omsättningstillgångar	13,3	246,8	47,4	40,5	4,0	28,2
Summa tillgångar	494,3	2 885,5	2 601,7	536,2	239,2	46,9
Eget kapital	7,8	997,9	949	10,0	16,0	1,1
Långfristiga skulder	483,0	1 268,5	1 480,0	510,9	195,0	22,6
Kortfristiga skulder	3,5	589,1	172,7	15,3	28,2	23,2
Summa eget kapital & skulder	494,3	2 885,5	2 601,7	536,2	239,2	46,9

RESULTAT OCH KAPACITET

Årets resultat

Falu Stadshus har endast förvaltande uppgifter i koncernen. Kostnaderna i bolaget består av förvaltningskostnader samt räntekostnader på lån. Resultatet för perioden uppgår till -7,8 miljoner kronor, vilket är i nivå med budget.

Falu Energi & Vatten (koncern) redovisar ett resultat efter finansiella poster för perioden om 52,7 miljoner kronor, vilket är -9 procent

jämfört med budget och -18 procent jämfört med föregående år. Den negativa skillnaden hänförs i sin helhet till minskade intäkter för värme, el och pellets, -43 miljoner jämfört med budget. Bränslekostnaderna är naturligt lägre då värmeleveranserna minskat, i övrigt är driftskostnaderna i nivå med budget förutom den del som avser tillkommande kostnader för den havererade turbinen hösten 2019. Den genomsnittliga räntan per tertial 2 uppgår till 1,1 procent vilket är en förbättring jämfört med

lagd budget. Med anledning av covid-19 befaras en kundförlust om ca -0,7 mnkr.

Med anledning av de minskade intäkterna lämnas en årsprognos för resultat efter finansiella poster om 94 mnkr vilket är 7 procent lägre än budget. Det innebär att förväntad avkastning på det totala kapitalet sannolikt inte kommer att bli möjlig för 2020.

Kopparstaden redovisar ett resultat efter finansnetto för perioden om 80 miljoner kronor, att jämföra med budget om 63 miljoner. Intäkterna ligger stabilt på budgeterad nivå trots att hyresbortfallet på främst studenter har ökat.

Reparationskostnaderna ligger lägre till följd av bolaget avstår från att utföra en del arbeten i lägenheterna, på grund av pandemin. Detta har lett till att mängden köpta tjänster minskar och mer utförs i egen regi.

Uppvärmningskostnaderna ligger lägre än budget, medan vattenförbrukningen har gått upp med 4-5 procent, främst en effekt av att fler av hyresgästerna varit hemma under pandemin, och att förbrukningen har då flyttat från företag och idrottsanläggningar till hemmen, då Faluns totala vattenförbrukning under samma period minskat.

Räntekostnaderna är lägre än budgeterat främst då investeringarna hittills har klarats utan att behöva öka upplåningen, samt att genomsnittsräntan är sjunkande.

Prognosen för helåret uppgår till 66 miljoner kronor, vilket är i nivå med budgeterat resultat.

Lugnet i Falun AB (Lufab) har för perioden januari till augusti ett resultat om 5 miljoner. Detta att jämföra med budget om 2,5 miljoner. Det förbättrade resultatet kan primärt härledas till väsentligt lägre kostnader för vinterväghållning och media med anledning av den milda vintern samt en förskjutning i planerade underhållsprojekt. Ett antal underhållsprojekt kommer att framflyttas till 2021 vilket prognostiseras ge en positiv effekt på helårsresultatet 2020. Lufab har som ett led i Falu kommuns besparingspaket reducerat hyran gentemot kommunen med 5 miljoner kronor på årsbasis, vilket per delårsbokslutet ger en negativ effekt på bolagets intäkter med

ca 3,3 miljoner kronor i jämförelse med föregående år.

Coronapandemin har haft en stor påverkan på bolagets hyresgäster genom minskade intäkter och inställda evenemang på Lugnetområdet. Lufab har beslutat om en tillfällig reduktion med 50 procent av de fasta hyreskostnaderna för fem hyresgäster. Reduktionen är i enlighet med Regeringens beslutade stödpaket och gäller initialt perioden april – juni 2020, vilket belastar resultatet i delårsrapporten.

Räddningstjänsten Dala Mitt redovisar ett underliggande resultat på -14,6 miljoner kronor. Falu kommuns andel i kommunalförbundet är 36,8 procent. Intäkterna är lägre än budgeterat, vilket är orsakat av inställda utbildningar som i sin tur är orsakade av coronapandemin. Coronapandemin har också orsakat personalkostnader genom att personal har kallats in vid frånvaro. Det stora underskottet är generellt orsakat av ökade pensionskostnader, coronapandemin och ett stort antal relativt stora räddningsinsatser. Intäkterna är betydligt lägre än föregående år genom att räddningsgymnasiet är i en avslutningsfas, GRIB-utbildningarna har varit inställda under våren men har kommit igång och kommer att genomföras under hösten. På kostnadssidan har besparingar gjorts och kommer att göras inom alla de områden där det är möjligt utan att påverka förmågan till räddningsinsatser.

Årets investeringar

Både kommunen och bolagen har ökade investeringar jämfört med 2019. Mer finns att läsa under avsnittet Investeringar, sist i denna delårsrapport.

I Kopparstaden har investeringar skett i bland annat i det planerade bostadsområdet Surbrunnshagen.

Styrelsen för koncernen Falu Energi & Vattens fattar årligen beslut om investeringsram, för 2020 uppgår ramen till 265 mnkr. Hittills har 172,6 mnkr förbrukats vilket är 50 procent mer än under samma period föregående år. Den enskilt största anledningen är de överklaganden under 2019 som försenade byggnationen av överföringsledning Falun-Bjursås. Bedömning i nuläget är att beslutad

investeringsram inte kommer att räcka till. Till och med 31 augusti 2020 har 2,5 mnkr erhållits i bidrag för fiberutbyggnad på landsbygden.

För Lufab har projektet med byggande av det nya badhuset fortskridit.

I Lugnet KB pågår utbyte av ventilationssystem och hyresanpassningar.

RISK OCH KONTROLL

I dagsläget bedöms koncernen Falu Energi & Vatten kunna drivas så att bolagens resultat tillåter koncernbidrag till ägaren om 18 miljoner kronor. Koncernen utvecklar sina kärnverksamheter så att de är effektiva och konkurrenskraftiga. Med mycket stora anläggningsvärden krävs ett aktivt arbete med förebyggande underhåll och förnyelse för att hålla hög leverans kvalitet till kunderna. Detta kräver en god ekonomi. Utveckling av nya produkter behöver fortsätta men även att hitta nya affärsmöjligheter för att behålla lönsamheten. För att kunna utveckla produktportföljen är det viktigt att vara lyhörda för kundernas behov, förändringar på marknaden och den tekniska utvecklingen.

Lufab står inför flera investeringar där badhuset är den enskilt största, investeringar som kräver kapital och som finansieras genom extern upplåning. Skuldportföljen och bolagets ränterisk kommer därigenom att öka. Bolagets förmåga att arbeta strukturerat med finansiering för att minimera kapital- och räntebindningsrisk kommer att vara avgörande för räntekostnadens utveckling.

Kopparstadens risker kan sammanfattas i marknadsrisk i form av outhyrda lägenheter, en finansieringsrisk med ökad kostnad för upplåning samt risk för byggkostnadsökningar. Söktrycket mäts kontinuerligt i de olika områdena, för att få tidiga signaler om marknaden. Faluns befolkning fortsätter att öka och inga tecken märks att marknaden börjar mattas. Finansiella risker hanteras övergripande i finanspolicyn och löpande vid finanskommittémöten. Byggkostnaderna ökar konstant och bolaget försöker engagera sig i olika regionala och nationella sammanhang för att vara med och påverka att ökningarna dämpas.

Marknadsutveckling mm

Bostadsbolaget Kopparstaden har haft en fortsatt stabil efterfrågan på bostäder, vakansgraden är låg och söktrycket är trots en liten nedgång från föregående år på en fortsatt hög nivå, i snitt 46 intresseanmälningar/objekt. Dock märks en nedgång i efterfrågan på studentbostäder och hyresbortfallet var högre under sommarperioden än tidigare. Glädjande nog var alla studentlägenheter uthyrda när terminen började.

För Falu Energi & Vatten medför Faluns tillväxtkrav på utbyggnad och förstärkning av infrastruktur. Bolaget fortsätter att vädarsäkra elnätet, förnya vatten- och avloppsnätet samt nyansluta fjärrvärmekunder. En av utmaningarna som finns är den rådande osäkerheten kring framtida VA-utbyggnad på landsbygden.

Kommundirektören i Falu kommun har initierat en strategiutredning kring Lugnetområdet. Syftet är att tydliggöra områdets framtida strategiska inriktning och hur funktioner och roller ska organiseras för att nå de strategiska målen. Utredningen som planeras vara färdigställd under 2020 förväntas ge tydligare målsättningar för Lugnet i Falun AB.

Budgetföljsamhet

En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Koncernen har idag ingen gemensam budgetstyrning utan varje bolag i koncernen upprättar sin egen finansiella kontroll. Kommentarer kring budget återfinns under rubriken Årets resultat.

AVSLUTANDE KOMMENTAR – KOMMUNKONCERNEN

De flesta bolagen som ingår i kommunkoncernen uppvisar goda resultat och bidrar positivt till kommunkoncernens resultat. Samtliga bolag kommer vara delaktiga i kommunens utveckling de närmaste åren. Moderbolaget Falu Stadshus AB kommer att arbeta för att utnyttja hela kommunkoncernens kapacitet och hitta eventuella samordningsvinster.

Balanskravsresultat

Prognosen för 2020 visar på ett resultat enligt balanskravet om 123 mnkr.

Balanskravsresultat (mnkr)	2020 prognos	2019
Årets resultat enligt resultaträkningen (exklusive återförd reservering inom eget kapital)	126	53
Reducering av samtliga realisationsvinster	-3	-31
Balanskravsresultat	123	22

Falu Kommun har inga gamla underskott som ska återställas i enlighet med balanskravet. Prognosen för årets resultat innebär alltså att det inte har uppkommit några underskott som behöver regleras under kommande år.

Lagstiftaren har lagt ett golv eller en miniminivå för det finansiella resultatet, detta kallas för balanskravet. Balanskravet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Om kostnaderna för ett räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det anges när och på vilket sätt kommunen avser att göra den i lag (11 kap. 12§ kommunallagen (2017:725)) föreskrivna regleringen av det negativa resultatet. Om kommunfullmäktige har beslutat att en sådan reglering inte ska ske, ska upplysning lämnas om detta samt vilka synnerliga skäl som föreligger.

Ett uppfyllande av balanskravet är en grundförutsättning för en långsiktig, stabil finansiell utveckling och ett verktyg för att förhindra en negativ utveckling av kommunens ekonomi.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Antal anställda	Per den 2020- 07-31	Varav män	Varav kvinnor	Per den 2019-12- 31	Varav män	Varav kvinnor
Hela kommunen	4 397	1 056	3 341	4 700	1 156	3 544
Kommunstyrelsen	644	228	416	681	235	446
Myndighetsnämnden	29	12	17	29	10	19
Miljö- och samhällsbyggnads- nämnden	82	40	42	85	40	45
Kultur- och fritidsnämnden	154	67	87	169	78	91
Barn- och utbildningsnämnden	1 719	385	1 334	1 919	464	1 455
Socialnämnden	673	158	515	670	151	519
Omvårdnadsnämnden	1 097	166	931	1 147	178	969

Personalöversikt

Den 31 juli 2020 hade kommunen 4214 medarbetare (exklusive timanställda). Därtill tillkommer 1272 timanställda. Både andelen visstidsanställda och timanställda har minskat under året.

Av tillsvidareanställda och visstidsanställda hade 87 procent en heltidsanställning. Inom Falu kommun har ett arbete med att erbjuda heltidstjänster varit en personalpolitisk viktig åtgärd under flera år.

Antalet kvinnor i chefsbefattning uppgick till 75 procent vilket speglar andelen kvinnor i kommunen.

Anställda i Falu kommun	2020- 07-31	Helår 2019	Helår 2018
Hela kommunen	4397	4688	4683
Antal tillsvidareanställda	4214	4242	4188
- Andel kvinnor (%)	76	77	77
- Andel män (%)	24	23	23
- Andel kvinnor deltid (%)	15	16	18
- Andel män deltid (%)	7	8	8
Antal visstidsanställda	190	524	585
- Andel kvinnor (%)	65	64	66
- Andel män (%)	35	36	34
- Andel kvinnor deltid (%)	16	17	17
- Andel män deltid (%)	14	15	15

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Anställningsformer	2020-07-31	Helår 2019	Helår 2018
Antal tidsbegränsade anställningar	199	573	717
Antal timavlönade	1 272	1 309	1 407
Antal årsarbetare	4 278	45 88	4 653
Andel kvinnor i chefsbefattning av totala antalet chefer (%)	75	76	73

En friskare arbetsplats

Under första halvåret har sjukfrånvaron stigit markant jämfört med föregående år, naturligtvis beroende på pandemin, men under årets två första månader var frånvaron lägre än under föregående år.

Den särskilda satsning som genomförts tidigare inom grundskolan har haft en positiv effekt på sjuktalen. Projektet har fortsatt på

hela barn och utbildningsförvaltningen under 2020. Coronasituationen har haft en omfattande påverkan på flera verksamheter i form av bland annat omdisponering av uppdrag, förändrade arbetssätt och ökade sjukskrivningar inom särskilt vård och omsorgsverksamheten.

Sjukfrånvaro (%)	2020-07-31	2019-12-31
Total sjukfrånvaro	8,48	6,59
Långtidssjukfrånvaro (> 59 dagar)	1,81	1,75
Sjukfrånvaro män	6,40	4,54
Sjukfrånvaro kvinnor	9,20	7,32
Anställda - 29 år	7,65	6,40
30-39 år	9,15	6,70
40-49 år	8,22	6,39
50-59 år	8,58	6,43
60 år -	6,68	7,37

Personal- och kompetensförsörjning

Falu kommun kommer att ställas inför en stor kompetensförsörjningsutmaning framöver.

Vår framtida demografiska utmaning innebär kortfattat att allt färre i arbetsför ålder ska försörja allt fler. Dalarna och Falu kommun kommer att påverkas särskilt hårt då det är en stor andel äldre som är bosatta i kommunen. Kompetensförsörjningsutmaningen innebär att det kommer att krävas både nya lösningar och att vi gör fler insatser för att klara våra framtida kompetensbehov.

Falu kommun har höga ambitioner att vara en attraktiv arbetsgivare där vi attraherar, utvecklar och behåller kompetens. Målet är att vi ska säkerställa att vi även i framtiden kan

erbjuda våra medborgare en god och högkvalitativ service.

En långsiktig personal- och kompetensförsörjning är av avgörande betydelse för att vi ska klara av välfärden för våra kommuninvånare i dag och framtiden. Inför framtiden behöver vi fortsätta att prioritera och utveckla en mängd olika personalrelaterade frågor såsom vår gemensamma arbetsmiljö, det goda ledarskapet och medarbetarskapet.

Ledarutveckling

Falu kommun är Faluns största arbetsgivare. Våra medarbetare består av viktiga

yrkeskategorier som arbetar för samhällsnytta varje dag året om. För att kunna göra det krävs rätt förutsättningar i form av goda ledare och en bra arbetsmiljö. En ständig utveckling av kommunens ledarskap är därför ett viktigt och prioriterat område.

Kommunen genomför ledarprogram för både nya och mer erfarna chefer. Även en långsiktig satsning finns genom ett aspirantprogram för att identifiera och utbilda ledartalanger för framtiden. Även en mängd utbildningar inom HR-området erbjuds fortlöpande. Förutom detta erbjuds samtliga chefer ett chefsstöd i form av individuell coaching.

Kommunkoncernen

Medeltal anställda	2019-07-31			2019-12-31		
	Medeltal anställda	Varav män	Varav kvinnor	Medeltal anställda	Varav män	Varav kvinnor
Kopparstaden	115	79	35	117	83	34
Falu Energi & Vatten	211	152	59	204	148	56
Lufab	8	7	1	11	8	3
Totalt Falu Stadshus koncern	334	238	95	332	239	93
Räddningstjänsten Dala Mitt	392	366	26	347	323	24

Kopparstaden

Sjukfrånvaron är lägre än föregående år, 2,42 procent (2,76 procent), pandemin påverkade sjukfrånvaron under perioden mars-maj men därefter har sjukfrånvaron varit lägre. Från början av april har många av de anställda arbetat på distans för i enlighet med kommunens och folkhälsomyndighetens direktiv.

Falu energi och vatten

Kompetensförsörjning är en viktig förutsättning för att bolaget ska utvecklas i önskad riktning. Ett aktivt arbete pågår för att ny och befintlig kompetens används på bästa sätt. Under augusti månad avslutades ett 12 månader långt utbildningsprogram i coachande ledarskap. Cheferna har inom ramen för utbildningen tillsammans tagit fram en ledarskapsplattform i syfte att ha samsyn kring ledarskap inom koncernen och ge stöd i vardagen för våra chefer. Tillsammans med plattformen och praktiska verktyg finns nu en grund för att ge våra medarbetare bästa möjliga förutsättningar

att prestera bra på jobbet. Under maj månad genomfördes lönerevision för alla tjänstemän. För övriga medarbetare avvaktas höstens lönerörelse.

Lufab

Tidigare verkställande direktörs uppsägningstid om 12 månader löpte ut under augusti 2020, slutlön kommer att utbetalas under september 2020. Bolagets projektledare har avslutat sin anställning från och med 2020-08-31, nyrekrytering kommer inte att ske initialt utan tjänsten hanteras av en inköpt konsult fram till årsskiftet. Därefter kommer en utvärdering att ske och beslut tas om framtida hantering.

Räddningstjänsten Dala Mitt

Det finns ett stort intresse att söka till de tjänster som annonserats ut av RDM. Vad gäller rekrytering av deltidsbrandmän är läget oförändrat svårt vilket till stor del orsakas av möjligheterna till ett ordinarie arbete på orterna där deltidsstationerna är belägna.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Konjunkturutsikterna är fortsatt mycket osäkra och det finns många frågetecken, både globalt och i Sverige, kring coronapandemin och ekonomin framöver. SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) räknar med att konjunkturåterhämtningen börjar i höst, men den inleds på en lägre nivå och antas gå lite långsammare än man tidigare räknat med. För 2021 bedöms skatteunderlagstillväxten bli lika låg som finanskrisens värsta år 2009 och lågkonjunkturen antas bestå ända till 2023. Den kraftigt försvagade konjunkturen spär nu på de stora utmaningar som kommunerna stod inför redan innan pandemin.

Antalet arbetslösa antas fortsätta stiga. Hur arbetskraften kommer att utvecklas är dock mycket osäkert. Korttidspermitteringar, andra krisåtgärder och läget med uppskjutna avtalsförhandlingar bidrar också till osäkerhet när lönesumman och därmed skatteunderlaget ska beräknas.

De stora investeringar som nu görs medför ökade låneskulder och driftskostnader i en redan pressad ekonomi. Det är därför viktigt att Falu kommuns investeringar hanteras på ett strategiskt och långsiktigt sätt. Utifrån kommunfullmäktiges beslut i juni har det tillsatts en investeringsberedning som har i uppdrag att analysera och skapa ett tydligare underlag för prioritering och beslut gällande kommunens investeringar.

Kompetensförsörjningen är fortfarande en stor och svårlöst utmaning för kommunerna. Den ökade efterfrågan på välfärdstjänster tillsammans med stora pensionsavgångar gör att kommunen behöver rekrytera många nya medarbetare de kommande åren. Samtidigt som konkurrensen om arbetskraften hårdnar ser det ut att finnas ett stort intresse för kommunala yrken bland ungdomar. Inte minst för att ta vara på det intresset är det fortsatt viktigt att Falu kommun uppfattas som en attraktiv arbetsgivare som kan erbjuda en bra arbetsmiljö och goda möjligheter till utveckling. En lyckad integration, där

potentialen hos utlandsfödda tas tillvara, är också viktig för att lindra kompetensbristen.

Klimatförändringar och omställningen till ett mer hållbart samhälle är en annan stor utmaning för kommunerna. För att verksamheterna på ett bättre sätt ska kunna planera och agera för långsiktig hållbarhet har Falu kommun för avsikt att arbeta in Agenda 2030 som grund för all planering och uppföljning. Ett förslag med gemensamma hållbarhetsmål har varit ute på remiss hos samtliga partier och planen är att förslaget ska gå upp för beslut i kommunfullmäktige i november. Om målen antas kommer de att kunna införlivas i verksamheterna år 2021.

Som ett led i Falu kommuns fortsatta effektiviseringsarbete har ett förslag till ny tjänstemannaorganisation tagits fram. Förslaget berör verksamheter inom nuvarande socialförvaltningen, sektor AIK, barn- och utbildningsförvaltningen och omvårdnadsförvaltningen. Syftet med organisationsförändringen är att samla verksamheter med närbesläktade uppdrag för att skapa så stor nytta som möjligt för Faluborna till en så låg kostnad som möjligt. Coronakrisen visade också tidigt att det finns stor kraft och förmåga till anpassning och ökad samverkan inom kommunen. Här finns redan nya insikter och viktiga lärdomar att ta med framåt, bland annat att verksamhet kan bedrivas på helt andra sätt än tidigare. Ett exempel är att användningen av digitala kanaler inom både vård och skola har ökat snabbt i omfattning, vilket visar att det finns goda förutsättningar för en fortsatt utveckling av digitala arbetsformer.

Nivån på de ökade ekonomiska resurser som staten nu ger kommunerna är historisk. Såväl den nuvarande krisen som den tidigare flyktingkrisen har visat de stora fördelarna med att kunna göra prioriteringar på lokal nivå. Det ger en större flexibilitet i hur man kan använda resurser och personal, exempelvis genom att flytta dem mellan olika verksamheter när behoven så kräver.

RESULTATRÄKNING

mnr

	Not	2020-01-01 -2020-08-31	2019-01-01 -2019-08-31	Prognos 2020-12-31	Budget 2020-12-31
Verksamhetens intäkter	2, 3	458	429	621	425
Verksamhetens kostnader	4, 5	-2 660	-2 613	-4 046	- 3 813
Av- och nedskrivningar	6, 3	-103	-89	-182	-176
Verksamhetens nettokostnader		-2 305	-2 273	-3 607	-3 564
Skatteintäkter	7	1 953	1 942	2 946	2 974
Generella statsbidrag och utjämning	8, 3	522	411	782	664
Verksamhetens resultat		170	80	121	74
Finansiella intäkter	9	15	17	22	21
Finansiella kostnader	10	-12	-12	-18	-26
Resultat efter finansiella poster		173	85	126	68
Periodens resultat		173	85	126	68
Upplösning reservering pensionskostnader	11	2	2	2	2
Årets resultat inklusive upplösning		175	87	128	70

BALANSRÄKNING

mnkr

	Not	2020-08-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	12	6	6
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	2 447	2 313
Maskiner och inventarier	14	135	126
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	15, 16	742	612
Summa anläggningstillgångar		3 330	3 057
Omsättningstillgångar			
Förråd	17	2	2
Fordringar	18	304	300
Kassa och Bank	19, 20	362	197
Summa omsättningstillgångar		668	499
SUMMA TILLGÅNGAR		3 998	3 556
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	21		
Eget kapital			
Balanserat resultat		1 469	1 414
Balanserat resultat, reservering		18	18
Årets resultat inklusive återförd reservering		175	55
Summa eget kapital		1 662	1 487
Avsättningar			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	22	236	227
Andra avsättningar	23	12	12
Summa avsättningar		248	239
Skulder			
Långfristiga skulder	24	1 249	1 063
Kortfristiga skulder	25	839	767
Summa skulder		2 088	1 830
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		3 998	3 556

BALANSRÄKNING

Mnkr

	Not	2020-08-31	2019-12-31
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER	26		
Panter och därmed jämförliga säkerheter			
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar		1 272	1 279
		1 272	1 279
Ansvarsförbindelser			
Övriga ansvarsförbindelser		3 641	3 467
Summa panter och ansvarsförbindelser		4 913	4 746

KASSAFLÖDESANALYS

mnkr

	<i>Not</i>	2020-01-01 -2020-08-31	2019-01-01 -2019-08-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		173	86
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Justering för ej likviditetspåverkande poster	27	115	108
Övriga likviditetspåverkande poster	28	-5	-4
Poster som redovisas i annan sektion	29	-2	-2
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		281	188
Ökning/minskning förråd och varulager		1	1
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-4	7
Ökning/minskning kortfristiga skulder		72	-134
Kassaflöde från den löpande verksamheten		350	62
Investeringsverksamheten			
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-0	-3
Investering i materiella anläggningstillgångar		-239	-241
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		3	20
Erhållet investeringsbidrag		0	4
Utlåning till kommunkoncernföretag		-130	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-366	-220
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		180	100
Amortering av leasingskuld		0	-18
Ökning övriga långfristiga skulder		0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		180	82
Årets kassaflöde		164	-76
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		197	203
Likvida medel vid årets slut	19	361	127

NOTER

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Från och med räkenskapsår 2019 tillämpas LKBR. Vid föregående års delårsbokslut per augusti, angav den då gällande rekommendationen RKR R2 Intäkter att gällande exploateringsbidrag och investeringsbidrag så kan periodisering via balansräkningen endast ske vid offentliga bidrag. I juni 2019 beslutade RKR att man tills vidare kunde välja att tillämpa den äldre rekommendationen RKR 18.1, vilken tillät att denna typ av bidrag och ersättningar periodiseras. En remissomgång avseende intäktsrekommendationen var planerad till hösten 2019. Därav valde vi att tillämpa den tidigare rekommendationen RKR 18.1 i delårsbokslutet, i avvaktan på beslut från remissomgången. I november 2019 kom beslut om ny rekommendation RKR R2 Intäkter, där bidrag och ersättning från privata aktörer inte får periodiseras. I årsbokslutet 2019 gjordes därför en justering av bidrag som erhållits från privata aktörer, genom att minska långfristiga skulder, pågående investeringar samt att jämförelsetalen påverkats genom ökade intäkter. Jämförelsetalen för föregående års delårsbokslut har omräknats enligt de nya redovisningsreglerna. För att tydliggöra effekterna av de ändrade redovisningsprinciperna återfinns sammanställning i not 30.

I övrigt är redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20% inflytande i. Under året har inga förändringar skett i kommunkoncernens sammansättning.

Den nya lagstiftningen samt RKR R17 ställer inte krav på sammanställd redovisning i delårsrapporten, därav upprättas inte någon sammanställd redovisning i denna delårsrapport. Istället redovisas delårsresultat samt helårsprognos för respektive koncernbolag samt resultat- och

balansräkning för de kommunala koncernföretagen, utan elimineringar. De bolag som är undantagna från sammanställd redovisning i årsbokslutet är även exkluderade i delårsbokslutet.

En fullständig sammanställd redovisning upprättas i samband med årsbokslut.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller i kassaflödesrapporten.

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 mnkr. Från och med 2019 redovisas kommunens realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar samt intäkter från gatukostnads- och exploateringsersättningar som jämförelsestörande.

INTÄKTER

Redovisning av skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s augustiprognos i enlighet med rekommendation RKR R2 Intäkter. Kommunalskatten periodiseras, vilket innebär att kommunen i bokslutet har bokfört en preliminär slutavräkning för 2019 och periodens del av preliminär slutavräkning för 2020.

Redovisning av statsbidrag

Redovisning av statsbidrag sker i enlighet med RKR R2 Intäkter, vilket innebär att det redovisas enligt det aktuella bidragets villkor och restriktioner. Ett villkorat bidrag eller kostnadsersättning intäktsredovisas i takt med att villkoren bedöms vara uppfyllda och det bedöms säkert att bidraget kommer att erhållas.

För de extra generella statsbidrag som beslutats om under 2020 redovisas dessa schablonmässigt med 1/12 per månad över räkenskapsåret. Detta i enlighet med RKR:s Yttrande om vissa redovisningsfrågor med anledning av särskilda omständigheter kopplade till coronapandemin (september 2020).

Övriga intäkter

Försäljning av varor och tjänster redovisas vid leverans till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning. Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Hysesintäkter i den period uthyrningen avser, ränteintäkter i enlighet med effektiv avkastning samt erhållen utdelning när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Den nya rekommendation RKR R2 Intäkter anger att gällande exploateringsersättning, gatukostnadsersättning och investeringsbidrag så kan periodisering via balansräkningen endast ske vid offentliga bidrag. Det innebär att övriga bidrag och ersättningar ska resultatföras när tillgången är färdigställd och tagen i bruk, och då kommunen fullgjort sina åtaganden gentemot motparten.

KOSTNADER

Avskrivning immateriella tillgångar

Avskrivning av immateriella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. De avskrivningstider som tillämpas är fem år samt sju år. Den längre avskrivningstiden motiveras av att det nya intranätet är konstruerat för att vara i bruk längre än sju år.

Avskrivning maskiner och inventarier

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden. Följande avskrivningstider tillämpas: 3, 5, 10, 20, 33 år.

Avskrivningar mark, byggnader och tekniska anläggningstillgångar

Från och med 2015 tillämpas komponentavskrivning för kommunens förvaltningsfastigheter. Avskrivningarna beräknas då separat för komponenter där skillnaden i förbrukningen bedömts vara väsentlig. För fritidsanläggningar, gator och vägar används

fortfarande linjär avskrivning för hela anläggningarna. Avskrivning görs då för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Avskrivningsmetod - komponentavskrivning Komponenter har beräknats separat på större byggnader inom respektive fastighet. Byggnaderna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består av flera komponenter vars nyttjandeperiod varierar. Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

- Stomme, 50 år
- Stomkompletteringar., innerväggar, m.m., 20-40 år
- Installationer; värme, el, VVS, ventilation mm, 20-40 år
- Yttre ytskikt; fasader, yttertak mm, 20-30 år
- Inre ytskikt, maskinell utrustning mm, 10-15 år

Avskrivningsmetod - linjär avskrivning

På fritidsanläggningar, gator och vägar tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 25, 33, 50 år. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden. Individuella bedömningar av nyttjandeperioden kan förekomma, vilken därmed kan avvika från kommunens normala avskrivningstider. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhetsförändringar, tekniskskiften, organisationsförändringar). Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid om den bedöms vara kortare.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för

mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Långfristiga skulder

Kommunen har, i avsikt att sprida ränterisken i lånestocken, löpande förfall av externa lån, vilket innebär att lånen sätts om regelbundet med relativt korta intervall. Lån som ska sättas om betraktas som långfristiga. Endast lån som inte kommer att sättas om har i redovisningen hanterats som kortfristiga.

Avsättningar

Avsättningar har skett med de maximala skadestånd som kan komma att belasta kommunen i de rättvisetvister som är väckta mot kommunen. Kostnaderna kan komma att bli lägre när tvisterna är behandlade i aktuella rättsinsatser.

Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS19. Pensionsåtaganden för anställda i företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFNAR

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2020-01-01 -2020-08-31	2019-01-01 -2019-08-31
Försäljningsintäkter	25	25
Taxor och avgifter	85	82
Hyror och arrenden	52	57
Bidrag	184	179
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	80	74
Gatukostnads- och exploateringsersättningar	30	11
Realisationsvinster	3	2
Summa verksamhetens intäkter	458	429

2012:1 (K3). För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. I 2010 års bokslut gjordes reservering för delar av pensionsåtagandet, vilket intjänades före 1998, inom kommunens eget kapital. Reserveringen är avsedd att täcka delar av kostnadsökningen för den så kallade ”bromsen” under kommande år.

Den särskilda löneskatten på pensionskostnaden har periodiserats. 2020 års löneskatt för perioden belastar resultatet.

Semesterlöneskuld

I delårsbokslutet har semesterlöneskuldens säsongsvariation en resultatpåverkande effekt. Under vårmånaderna byggs semesterlöneskulden upp och semesteruttaget är stort under sommaren och bidrar till en minskad semesterlöneskuld som åter byggs upp genom nytt intjänande resten av året, därav den relativt höga förbrukningen under perioden.

Not 3 Jämförelsestörande poster

	2020-01-01 -2020-08-31	2019-01-01 -2019-08-31
Gatukostnads- och exploateringsersättningar	30	11
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	1	0
Nedskrivning, ändrad uppskattning och bedömning	-8	0
Förväntat statsbidrag ersättning merkostnad covid-19	22	0
Ersättning för sjuklönekostnader	24	0
Statsbidrag för stärkt välfärd	72	0
Coronarelaterade kostnader	-36	0
Bidrag till medfinansiering av infrastruktur	0	0
Summa jämförelsestörande poster	105	11

Not 4 Verksamhetens kostnader

	2020-01-01 -2020-08-31	2019-01-01 -2019-08-31
Löner och sociala avgifter	-1 429	-1 427
Pensionskostnader	-130	-133
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-6	-7
Bränsle, energi och vatten	-34	-38
Köp av huvudverksamhet	-532	-503
Lokal- och markhyror	-113	-110
Lämnade bidrag	-114	-113
Övriga kostnader	-302	-284
Summa verksamhetens kostnader	-2 660	-2 613

Not 5 Revisionskostnader

	2020-01-01 -2020-08-31	2019-01-01 -2019-08-31
Total kostnad för revision	-1	-1
Summa revisionskostnader	-1	-1

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning. Den totala kostnaden för revision uppgår till 1 mnkr per 2020-08-31 (0,9 mnkr), varav kostnaderna för sakkunnigt biträde uppgår till 0,4 (0,3) mnkr.

Not 6 Av- och nedskrivningar

	2020-01-01 -2020-08-31	2019-01-01 -2019-08-31
Avskrivning immateriella tillgångar	-1	-1
Avskrivning byggnader och anläggningar	-73	-68
Avskrivning maskiner och inventarier	-21	-19
Nedskrivningar	-8	0
Summa avskrivningar	-103	-89

Not 7 Skatteintäkter

	2020-01-01 -2020-08-31	2019-01-01 -2019-08-31
Preliminär kommunalskatt	1 980	1 959
Preliminär slutavräkning innevarande år	-15	-20
Slutavräkningsdifferens föregående år	-13	3
Summa skatteintäkter	1 953	1 942

Not 8 Generella statsbidrag och utjämning

	2020-01-01 -2020-08-31	2019-01-01 - 2019-08-31
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	315	301
Kostnadsutjämningsbidrag/-avgift	-40	-14
Regleringsbidrag/-avgift	41	28
Generella statsbidrag	79	11
LSS-utjämning	13	6
Kommunal fastighetsavgift	84	81
Införandebidrag	30	0
Summa generella statsbidrag och utjämning	522	411

Not 9 Finansiella intäkter

	2020-01-01 -2020-08-31	2019-01-01 -2019-08-31
Utdelning på aktier och andelar	3	0
Borgensavgifter koncernbolag	7	7
Ränteintäkter från koncernbolag	5	6
Resultatandel från andel i kommanditbolag	0	-2
Övriga finansiella intäkter	0	7
Summa finansiella intäkter	15	17

Not 10 Finansiella kostnader

	2020-01-01 -2020-08-31	2019-01-01 -2019-08-31
Räntekostnader	-7	-7
Ränta på pensionsavsättningar	-4	-5
Övriga finansiella kostnader	-1	0
Summa finansiella kostnader	-12	-12

Not 11 Upplösning reservering för pensionskostnader

2010 gjordes en reservering inom eget kapital för att täcka ökade pensionskostnader för den så kallade "Bromsen" som slog till 2010 och som kommer att innebära ökade pensionskostnader för kommunen under många år framöver.

	2020-01-01 -2020-08-31	2019-01-01 -2019-08-31
Upplösning för ökade pensionskostnader	2	2
Summa	2	2

Not 12 Immateriella anläggningstillgångar

	2020-08-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	23	14
Årets inköp	0	3
Försäljningar/utrangeringar	0	-1
Omklassificeringar	0	8
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	24	23
Ingående avskrivningar	-13	-13
Försäljningar/utrangeringar	0	1
Årets avskrivningar	-1	-1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-14	-13
Ingående avskrivningar	-4	0
Årets nedskrivningar	0	-4
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4	-4
Utgående redovisat värde	6	6

Not 13 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	2020-08-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 502	3 321
Försäljningar/utrangeringar	-7	-105
Omklassificering från pågående nyanläggningar	127	282
Omklassificering till investeringsbidrag	0	4
Årets inköp	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 622	3 502
Ingående avskrivningar	-1 552	-1 519
Försäljningar/utrangeringar	6	72
Omklassificeringar	0	0
Årets avskrivningar	-73	-105
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 619	-1 552
Ingående nedskrivningar	-44	-44
Årets nedskrivningar	-8	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-52	-44
Pågående nyanläggningar		
Ingående balans	407	220
Årets utgifter	239	508
Intäktsfört till resultaträkningen	9	0
Kostnadsfört till resultaträkningen	-8	0
Under året genomförda omfördelningar	-157	-323
Investeringsbidrag	0	-4
Omklassificering till investeringsbidrag	6	6
Utgående balans	496	407
Utgående redovisat värde	2 447	2 313

Not 14 Maskiner och inventarier

	2020-08-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	408	384
Årets inköp	0	0
Försäljningar/utrangeringar	-6	-9
Omklassificering från pågående nyanläggningar	30	33
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	432	408
Ingående avskrivningar	-281	-260
Försäljningar/utrangeringar	5	8
Årets avskrivningar	-20	-29
Utgående ackumulerade avskrivningar	-296	-281
Ingående nedskrivningar	-1	-1
Årets nedskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1	-1
Utgående redovisat värde	135	126
Avskrivningstid	3-33 år	3-33 år
Genomsnittlig avskrivningstid (år)	7,6	5,1

Not 15 Finansiella anläggningstillgångar

	2020-08-31	2019-12-31
Aktier i koncernföretag	14	14
Långfristig fordran och utlåning koncern	708	578
Bostadsrätter	0	0
Övriga aktier och andelar	4	4
FH Lugnet KB resultatandel	16	16
Redovisat värde vid årets slut	742	612

Not 16 Finansiella anläggningstillgångar

	2020-08-31	2019-12-31
Övriga aktier och andelar		
Ingående värde	4	4
Tillkommande andelar	0	0
Avgående andelar	0	0
Utgående värde	4	4
Innehavet av övriga aktier och andelar utgörs av följande:		
Övriga aktier	1	1
Andelskapital i Dala Vindkraft EF	2	2
Andelskapital i Kommuninvest EF	2	2
Övriga andelar	0	0
Summa	4	4
Aktier i koncernföretag		
Ingående värde	14	14
Utgående värde	14	14
Innehavet av aktier i koncernföretag utgörs av följande innehav:		
Falu P	0	0
Falu Stadshus AB	1	1
Dala Airport AB	3	3
Visit Södra Dalarna AB	0	0
Västra Falun Fastighets AB	0	0
Frauenzimmer AB	10	10
Summa	14	14
Långfristiga fordringar		
Ingående värde	578	553
Tillkommande fordringar	130	25
Avgående fordringar	0	0
Utgående värde	708	578
Långfristiga fordringar utgörs av följande:		
Utlämnade lån, övriga	8	8
Utlämnade lån, koncernföretag	700	570
Värdereglering långfristiga fordringar	-1	-1
Summa	708	578
Bostadsrätter		
Ingående värde	0	0
Sålda bostadsrätter	0	0
Utgående värde	0	0
Resultatandelar		
Ingående värde	16	18
Årets resultatandel FH Lugnet KB	0	-2
Utgående värde	16	16
Totalsumma	742	612

Not 17 Förråd m.m.

	2020-08-31	2019-12-31
Exploateringsmark	2	2
Redovisat värde vid årets slut	2	2

Not 18 Fordringar

	2020-08-31	2019-12-31
Kundfordringar	17	70
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	104	74
Mervärdeskattefordringar	28	39
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	18	12
Kommunal fastighetsavgift	91	85
Tomtlikvider	8	2
Fordringar för statsbidrag	32	14
Övriga kortfristiga fordringar	6	4
Redovisat värde vid årets slut	304	300

Not 19 Kassa och bank

	2020-08-31	2019-12-31
Kassa	0	0
Bank	5	3
Koncernkonto	357	194
	362	197

Not 20 Specifikation koncernkonto

	2020-08-31	2019-12-31
Koncernkonto i Swedbank		
Falu kommun	193	99
Falu Energi & Vatten AB	62	67
Falu Elnät AB	21	11
Kopparstaden AB	42	22
Kopparstaden Förvaltning AB	0	0
Falu Stadshus AB	13	2
Frauenzimmer AB	0	1
Förvaltningsbolaget Högskolefastigheten Lugnet KB	-18	0
Västra Falun Fastighets AB	4	4
Lugnet i Falun AB	40	-12
	357	194

Not 21 Eget kapital

	2020-08-31	2019-12-31
Eget kapital		
Ingående eget kapital	1 470	1 414
Reservering för pensionskostnader "Bromsen"	18	20
Ianspråktagande reservering pensioner "Bromsen"	-2	-2
Återföring reservering pensionskostnader	2	2
Årets resultat	173	53
Utgående eget kapital	1 662	1 487
<i>Årets resultat inklusive återförd reservering</i>	175	55

Not 22 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2020-08-31	2019-12-31
Avsatt till pensioner		
Pensionsbehållning	1	1
Förmånsbestämd/kompletterande pension	164	156
Särskild avtalspension	2	1
Visstidspensioner	0	0
Pension till efterlevande	4	4
PA-KL pensioner	19	20
Löneskatt	46	44
Summa avsatt till pensioner	236	227
Summa avsatt till pensioner		
Antal visstidsförordnanden		
Politiker	2	2
Tjänstemän	9	11
Ingående avsättning	227	213
Nya förpliktelser under året		
Nyintjänad pension	5	10
Ränte- och basbeloppsuppräknningar	4	5
Övrigt	2	2
Årets utbetalningar	-4	-6
Förändring av löneskatt	2	3
Utgående avsättning	236	227
Utredningsgrad	98%	98%

Utredningsgrad: den del av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställning.

Not 23 Andra avsättningar

	2020-08-31	2019-12-31
Avsättning för parkeringsanläggning:		
Redovisat värde vid periodens början	12	12
Periodens avsättningar	0	0
Periodens återföringar av outnyttjade belopp	0	0
Utgående avsättningar	12	12

Not 24 Långfristiga skulder

	2020-08-31	2019-12-31
Ingående låneskuld	1 030	689
Nyupplåningar under året	180	360
Årets amortering	0	-19
Utgående låneskuld	1 210	1 030
Långfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut	510	460
Förmedlade lån till de kommunala bolagen	700	570
Övriga skulder	0	0
Summa	1 210	1 030
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år		
Investeringsbidrag	39	33
återstående antal år (vägt snitt) 26 år		
Summa förutbetalda intäkter	39	33
Summa långfristiga skulder	1 249	1 063
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut	2020-08-31	2019-12-31
Genomsnittlig ränta	0,6%	0,6%
Genomsnittlig räntebindningstid	2,7 år	3,7 år
Lån som förfaller inom (mnkr):		
1 år	150	50
2-4 år	260	260
5 år eller senare	100	150
Marknadsvärden ränteswappar		
Säkrad låneskuld, egna lån	0	0
Marknadsvärde ränteswappar 3MSTIBOR	0	0
Förändringar under året:		
Säkrad låneskuld, förmedlade lån	270	170

FINANSIELLA RAPPORTER

Marknadsvärde ränteswappar 3MSTIBOR	-3	-4
-------------------------------------	----	----

Årets räntekostnad för förmedlade lån har i jämförelse med att låna mot tremånadersränta gett en räntekostnadsökning om 1,3 mnkr.

Not 25 Kortfristiga skulder

	2020-08-31	2019-12-31
Skulder till koncernföretag	183	107
Leverantörsskulder	173	192
Moms och punktskatter	0	6
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	39	34
Förutbetalda skatteintäkter	53	27
Skulder för statsbidrag	59	7
Övriga kortfristiga skulder	11	9
Upplupna personalkostnader	223	278
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	99	106
Summa kortfristiga skulder	839	767

Not 26 Ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna och som inte heller har täckning i pensionsstiftelses förmögenhet.

	2020-08-31	2019-12-31
Ingående pensionsförpliktelse	1 279	1303
Nya förpliktelser under året varav:		
Nyintjänad pension	0	0
Ränte- och basbeloppsuppräknningar	28	32
- Övrig post	6	9
Årets utbetalningar	-40	-61
Förändring av löneskatt	-1	-5
Utgående pensionsförpliktelse	1 272	1 279

Ansvarsförbindelser för pensionsförpliktelser

Intjänad pensionsrätt	833	835
Livränta	31	32
Utgående pension till efterlevande	22	22
PA-KL pensioner	128	130
Löneskatt 24,26 %	246	248
Visstidspension, förtroendevalda	10	10
Löneskatt visstidspension, förtroendevalda	2	2

FINANSIELLA RAPPORTER

Summa	1 272	1 279
Övriga ansvarsförbindelser		
Kommunal borgen bostadsbolag Kopparstaden AB	1 130	1 130
Kommunal borgen övriga kommunal helägda bolag	2 441	2 265
Kommunal borgen för delägda bolag	2	2
Föreningar och organisationer	68	70
Summa	3 641	3 467
<i>Varav lån hos Kommuninvest</i>	<i>3 250</i>	<i>3 120</i>

Falu kommun har i september 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 291 kommuner och regioner som var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening 31 augusti 2020 har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Falu kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per den 30 juni 2020 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 525 300 mnkr och totala tillgångar till 528 169 mnkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 4 423 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 4 449 mnkr.

Borgen för leasingavtal mellan Falu Energi & Vatten AB och Handelsbanken Finans AB (publ) avseende kraftvärmeverk (KVV 2) på Ingarvet i Falun löper t.o.m. 31 december 2021.

Not 27 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	2020-08-31	2019-08-31
Avskrivningar	95	89
Nedskrivningar	8	0
Utrangeringar	1	2
Avsatt till pensioner	13	15
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	0	0
Resultatandel Lugnet KB	0	3
Upplösning offentliga investeringsbidrag	-1	-1
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-1	0
Summa	115	108

Not 28 Övriga likviditetspåverkande poster som hör till den löpande verksamheten

	2020-08-31	2019-08-31
Utbetalning av avsättningar för pensioner	-5	-4
Summa	-5	-4

Not 29 Poster som redovisas i annan sektion

	2020-08-31	2019-08-31
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-2	-2
Summa	-2	-2

Not 30 Ändrad redovisningsprincip

Gatukostnads- och exploateringsersättningar från privata aktörer har tidigare skuldredovisats och sedan successivt intäktsförts över tillgångens nyttjandeperiod. Den nya rekommendationen RKR R2 Intäkter innebär att endast offentliga bidrag får redovisas på detta sätt. Kommunen väljer att tillämpa RKR R2 Intäkter från och med räkenskapsår 2019, vilket innebär att erhållna ersättningar intäktsförts då erhålls och kommunen fullgjort sina åtaganden. Vid delårsbokslut 2019 var redovisningsprincipen ej tillämpad, korrigering har gjorts av belopp för jämförelseperioden.

Den ändrade redovisningsprincipen har medfört följande effekter:

	Fastställt delår 2019-08-31	Justering	Justerat UB delår 2019-08-31
Resultaträkning			
Verksamhetens intäkter	421	8	429
Verksamhetens kostnader	-2 613		-2 613
Avskrivningar	-89		-89
Verksamhetens nettokostnader	-2 281	8	-2 273
Skatteintäkter och utjämningsbidrag	2 353		2 353
Verksamhetens resultat	72	8	80
Finansiella intäkter	17		17
Finansiella kostnader	-12		-12
Resultat efter finansiella poster	78	8	86
Årets resultat	78	8	86
Upplösning reserv pensionskostnader	2		2
Årets resultat inkl upplösning	80	8	88

	Fastställt delår 2019-08-31	Justering	Justerat UB delår 2019-08-31
Balansräkning			
Immateriella anläggningstillgångar	7		7
Materiella anläggningstillgångar	2 196	35	2 231
Finansiella anläggningstillgångar	587		587
Summa anläggningstillgångar	2 790	35	2 825
Omsättningstillgångar			
Förråd	2		2
Kortfristiga fordringar	264		264
Kassa och bank	127		127
Summa omsättningstillgångar	393		393
Summa tillgångar	3 183	35	3 218
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Balanserat resultat	1 364	50	1 414
Balanserat resultat, reservering	18		18
Årets resultat	80	8	88
Summa eget kapital	1 462	58	1 520
Avsättningar	237		237
Skulder			
Långfristiga skulder	822	-23	799
Kortfristiga skulder	662		662
Summa skulder	1 484	-23	1 461
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	3 183	35	3 218

DRIFTREDOVISNING

Ekonomiskt utfall för verksamheterna per 31 augusti 2020

Det ekonomiska utfallet per sista augusti för kommunen uppgår till cirka 173 miljoner kronor vilket är cirka 106 miljoner kronor högre än budgeterat. Det budgeterade resultatet för 2020 motsvarar två procent av skatter och statsbidrag, vilket är kommunens mål för god ekonomisk hushållning. Den största negativa avvikelserna jämfört mot budget finns hos

socialnämnden medan de största positiva avvikelserna finns hos miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kommunstyrelsen. Nämndernas utfall jämfört mot budget beskrivs nedan. Mer information om nämndernas ekonomiska utfall återfinns i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

(Belopp i mkr)	Utfall delår 2020	Avvikelse Budget-Utfall	Budget helår 2020	Avvikelse Budget-Prognos	Prognos helår 2020	Utfall delår 2019
Resultaträkning						
Verksamhetens intäkter	2 948,2	2 033,8	4 084,0			2 799,3
Verksamhetens kostnader	-2 774,5	-2 139,7	-4 016,2			-2 713,4
Årets resultat	173,7	105,9	67,8			85,9
Samtliga ansvarsnivåer	173,7	105,9	67,8	58,3	126,1	85,9
Omvårdnadsnämnden	-0,1	-0,1	0,0	-9,1	-9,1	-13,4
Myndighetsnämnden	1,9	1,9	0,0	1,5	1,5	-0,1
Kultur- och fritidsnämnden	-0,1	-0,1	0,0	-6,4	-6,4	-1,6
Miljö & samhällsbyggnadsnämnden	22,4	22,4	0,0	17,2	17,2	14,9
Barn- och utbildningsnämnden	33,4	33,4	0,0	8,3	8,3	1,7
Socialnämnden	-39,8	-39,8	0,0	-75,0	-75,0	-58,5
Revision	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Kommunstyrelsen, varav:	26,3	26,8	0,0	15,6	15,6	40,6
<i>Sektor ledningsstöd</i>	3,1	3,1	0,0	1,6	1,6	-1,9
<i>Kommundirektör</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9
<i>Sektor service</i>	-1,2	-1,2	0,0	-4,0	-4,0	15,9
<i>Sektor AIK</i>	6,7	6,7	0,0	0,0	0,0	4,3
<i>Ej förv. anknuten verksamhet</i>	-2,7	-2,7	0,0	-7,7	-7,7	-0,5
<i>Beslutsorgan</i>	20,4	20,4	0,0	25,7	25,7	21,8
Gem. nämnd Upphandlingssamverkan	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Gem. nämnd Alkoholhandläggning	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2
Valnämnd	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,4
Överförmyndaren	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1
Gemensam lönenämnd	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-2,6
Krisledningsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunövergripande finansiering	129,6	61,8	67,8	106,2	173,9	105,0

Omvårdnadsnämnden

Nämnden redovisar ett resultat i linje med budget. Minskade volymer och bidragsersättningar från Socialstyrelsen och Försäkringskassan, kopplade till Coronapandemins effekter, har minskat underskottet tillsammans med bidragsersättning från Migrationsverket för ensamkommande flyktingbarn.

Större underskott inom nämnden förklaras framförallt av högre personalkostnader i förhållande till minskade volymer och ökade inköp av skyddsmaterial på grund av Coronapandemin.

Det prognostiserade underskottet uppgår till drygt 9 miljoner kronor och består huvudsakligen av personalkostnader. I spåren av Coronapandemin har många projekt, för att motverka nämndens underskott, blivit skjutna åt sidan. Effekten av de åtgärder som beräknades till 2020 kommer därför att senareläggas. Det har inte varit aktuellt att genomföra åtgärder avseende personalkostnaderna under Coronapandemin. Fokus har i stället först och främst legat på att säkerställa en säker vård.

Hantering av besparingar/åtgärder vid underskott

Nämnden har en plan med besparingsåtgärder och jobbar med en rad fokusområden som kommer att åstadkomma detta. Många projekt har blivit skjutna åt sidan till följd av pandemin och nämnden har då fokuserat på det som varit akut.

Myndighetsnämnden

Nämnden redovisar ett överskott om cirka 2 miljoner kronor och ett något lägre prognostiserat resultat. Detta tack vare ökade intäkter inom både bygg- och miljösidan, lägre personalkostnader samt lägre kurs- och konferenskostnader. Under perioden har sjukfrånvaron ökat på grund av Coronapandemin, men i övrigt är verksamheten inte påverkad av det. Eventuellt kan en effekt i form av minskade intäkter

inträffa under slutet av året, vilket också syns i prognosen.

Hantering av besparingar

Besparingarna är inarbetade i budgeten för året. Medelantalet anställda har minskat jämfört med samma period 2019 vilket medfört lägre personalkostnader.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden redovisar ett resultat i linje med budget för perioden och det beror främst på ännu ej genomförda, men planerade, satsningar samt personalkostnader som inte följer den periodiserade budgeten, huvudsakligen kopplat till semesteruttag och försenade satsningar.

Nämnden prognostiserar ett underskott om drygt 6 miljoner kronor. Prognosen bygger på antagandet om att den pågående Coronapandemin fortgår året ut med en andra våg under hösten. Pandemin har slagit hårdast mot fritidssektionen och sektionen prognostiserar ett inkomstbortfall om 5 miljoner kronor. För perioden redovisar fritidssektionen ett underskott om drygt 3 miljoner kronor trots högt besöksstryck på såväl cykellederna som utomhusbadet under sommaren.

Den främsta förklaringen till det prognostiserade underskottet är inkomstbortfall på grund av Coronapandemin. Då pandemins utveckling är svår att förutse finns inga direkta åtgärder för att parera den. Däremot sker bland annat kostnadsbesparingar på såväl allmänskultursidan som biblioteksektionen då evenemang och planerade projekt fått ställas in.

Hantering av besparingar/åtgärder vid underskott

Det ekonomiska läget är fortsatt ansträngt på grund av minskade intäkter. Då pandemins utveckling är svår att förutse bedömer förvaltningen det som svårt att parera för konsekvenserna av den. Verksamheten har effektiviserats i linje med beslutade besparingar vilka till största del kommer att genomföras under året. Resterande planerade

besparingar kommer att ge fullt utslag under 2021.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Nämnden redovisar ett överskott om drygt 22 miljoner kronor jämfört mot budget. Överskottet förklaras främst av tomtförsäljningar. Därutöver har lägre kostnader för vinterunderhåll samt personalkostnader haft en positiv effekt på resultatet. De största kostnaderna under perioden består av direktavskrivningar, efter genomgång av befintlig anläggningsstock av gator och vägar, vägåtgärder i Grycksbo samt driftentreprenader avseende gator.

Nämnden prognostiserar ett överskott om drygt 17 miljoner kronor. Överskottet förklaras framförallt av tomtförsäljningar. På helåret är det framförallt ökade kostnader för direktavskrivningar som minskar överskottet. Därutöver tillkommer bland annat kostnader för slitage på vägbanor, tillkommande fakturering för underhåll av belysning samt ökade administrationskostnader för parkeringar.

Hantering av besparingar

Besparingarna som beslutades 2019 har genomförts enligt plan och var inarbetade i budgeten. Bland annat har bemanningen minskat vilket resulterat i lägre personalkostnader jämfört mot samma period föregående år. Bemanningen har minskat från 88 personer till 82 personer mellan augusti 2019 till augusti 2020.

Barn- och utbildningsnämnden

Nämnden redovisar ett överskott om drygt 33 miljoner kronor jämfört mot budget och ett prognostiserat överskott om drygt 8 miljoner kronor. Det centrala ansvaret samt den administrativa avdelningen redovisar ett överskott om cirka 13 miljoner kronor som bland annat beror på lägre kostnader för skolpeng samt vakanta och ej ersatta tjänster. Det prognostiserade överskottet för det centrala ansvaret och den administrativa avdelningen uppgår till cirka 5 miljoner kronor

och beror främst på lägre kostnader genom färre elever inom fristående gymnasieskolor. Elevhälsoavdelningen redovisar ett överskott om cirka 3 miljoner kronor och en prognos om cirka 2 miljoner kronor. Detta beror framförallt på utlåning av personal, vakanta tjänster och sjukdom.

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott om cirka 11 miljoner kronor och förklaras främst av fler inskrivna barn än budgeterat samt ett ej budgeterat statsbidrag för mindre barngrupper. Förändringen jämfört mot det prognostiserade överskottet om cirka 1 miljon kronor beror framförallt på att statsbidraget för mindre barngrupper är lägre jämfört mot föregående år samt att färre barn är inskrivna på förskola under hösten, vilket genererar lägre barnpeng.

Grundskoleverksamheten redovisar ett överskott om drygt 5 miljoner kronor och det prognostiserade överskottet uppgår till drygt 1 miljon kronor. Den stora avvikelser avseende intäkter avser ej budgeterade statsbidrag och den stora avvikelser avseende kostnader avser ej budgeterade lönetillägg.

Gymnasieskoleverksamheten redovisar överskott om cirka 2 miljoner kronor och detta förklaras främst av att den rörliga kostnadsdelen för skolmåltider har varit lägre under våren då gymnasiet bedrev distansundervisning. Att gymnasiets prognos är lika med budget förklaras av att gymnasiet under hösten har högre kostnader för skolmåltider när elever är tillbaka på skolorna samt att hyran för Kristinegymnasiet höjs under hösten, efter att ventilationsarbeten färdigställts.

Hantering av besparingar

Inför år 2020 hade Barn- och utbildningsförvaltningen ett besparingskrav på cirka 16 miljoner kronor. Besparingen kommer att realiseras under året så när som på drygt 1 miljon kronor. Av de ej genomförda besparingarna avser den största delen personalanpassning i verksamheten centrum för flerspråkighet. De besparingskrav som var störst handlade om personalanpassningar i form av minskat antal verksamhetsutvecklare

samt minskat administrativt stöd. Dessa har realiserats. Även minskat friskvårdsbidrag, minskade resor och konferenser samt lokalanpassning är genomförda besparingar.

Socialnämnden

Nämnden redovisar ett underskott om cirka 40 miljoner kronor jämfört mot budget. Det är främst olika köpta placeringar och ekonomiskt bistånd som genererar underskottet. De största budgetavvikelser återfinns i verksamheterna HVB barn och unga, familjehem för barn och unga samt ekonomiskt bistånd. Dessa tre står för drygt 36 miljoner kronor av underskottet. Bland annat har externa konsulter anlåtats under perioden på grund av vakanser inom verksamheten.

Nämnden prognostiserar ett underskott om 75 miljoner kronor. Verksamheterna ekonomiskt bistånd, HVB-placeringar barn och unga, familjehem barn och unga, flyktningmottagandet samt LSS boenden står för cirka 66 miljoner kronor av det beräknade underskottet.

Inom verksamheten HVB-placeringar barn och unga har det under perioden april-juli skett en kraftig ökning av vårddygn, främst till följd av utredningsplaceringar av föräldrar/barn. Samtidigt har genomsnittligt dygnspris för vårddygn ökat med cirka tusen kronor per dygn jämfört mot 2018 vilket därmed ökat underskottet. Det har även förekommit onormalt många placeringar på Statens institutionsstyrelse (SiS) till följd av svår problematik kring ungdomar kopplat till missbruk och kriminellt beteende.

Inom verksamheten familjehem barn och unga har andelen konsulentstödda familjehem bland kommunens placeringar bromsats upp under perioden. Samtidigt har den höga andelen konsulentstödda familjehem ökat den genomsnittliga kostnaden för familjehemmen. Även om andelen minskat under perioden har ökningen från 2019 följt med in på 2020, vilket verksamheten fortsätter arbeta med att minska.

Den främsta anledningen till verksamheten flyktningmottagandets beräknade underskott är att Migrationsverkets schablonersättning för

HVB- och familjehemsplaceringar inte täcker placeringskostnaderna. Brister i ersättningssystemets uppbyggnad och förfarande medför att kommunen får överklaga många ärenden gentemot Migrationsverket. Kommunen har fått igenom ett antal överklagningar under perioden vilket förbättrar prognosen något.

Inom verksamheten LSS-boenden har enheternas vardag under pandemin varit extra ansträngd då flera boendes dagliga verksamhet varit och är helt eller är delvis stängd. Detta, ihop med ökat hot och våld bland brukarna, har inneburit en hel del extra personalresurser vilket påverkar årets prognos. Till viss del kan det finnas möjlighet att återsöka kostnader genom statliga medel.

Hantering av besparingar/åtgärder vid underskott

Nämnden beslutade i mars att minska personaldimensioneringen inom mobila teamet, boendestöd, inom socialpsykiatri med 3 årsarbetare. Beslutet beräknas vara verkställt i september månad. Neddragningen motsvarar drygt 1 miljon kronor per år.

Beslutet om att minska placeringar på externa stödboenden inom missbruksområdet från och med 2020 har minskat kostnaderna jämfört mot samma period föregående år.

Samfinansiering av metodhandledartjänst i samverkansmodellen skola/arbetsliv är överenskommen med barn- och utbildningsnämnden och motsvarar en besparing på 250 000 kronor under år 2020. Arbete pågår med att revidera och uppdatera samverkansmodellen.

Neddragningarna på dialogen är genomförda från januari och beräknas få genomslag i sin helhet under året.

Uppbyggnadsarbetet med att minska andelen konsulentstödda familjehem är påbörjat och en viss ekonomisk effekt väntas 2020, men större effekter förväntas komma först under kommande år. Varje familjehem som övergår till kommunen från konsulentstödda beräknas halvera kostnaden.

Enheterna uppmanas kontinuerligt att fortsätta se över kostnader på enheterna samt att följa upp de åtgärder som genomfördes eller påbörjades under 2019.

Kommunstyrelsen

Sektor ledningsstöd

Sektorn redovisar ett överskott om drygt 3 miljoner kronor vilket till största delen beror på vakanser. Det prognostiserade resultatet uppgår till cirka 2 miljoner kronor. Sektorn har stora besparingskrav och tillkommande kostnader, men beräknar ett överskott dels genom att skjuta på rekryteringar av vakanta tjänster samt genom stor återhållsamhet avseende övriga kostnader.

Hantering av besparingar

Sektorn kommer inte att återbesätta vissa tjänster. I övrigt tillämpas stor återhållsamhet avseende övriga kostnader.

Sektor service

Sektorn redovisar ett underskott om drygt 1 miljoner kronor jämfört mot budget. Detta beror dels på att endast 80 procent av återsökta kostnaderna kopplade till den pågående Coronapandemin bokats upp och dels på att underhållskostnaderna för underhåll av fastigheter överstiger budget. Detta vägs främst upp av lägre personalkostnader då rekryteringar senarelagts eller inte genomförts samt lägre mediakostnader inklusive energiskatt tack vare den milda vintern i början av året.

Sektorn prognostiserar ett underskott om 4 miljoner kronor. Det beräknade underskottet beror dels på högre kostnader för underhåll av fastigheter, dels på att endast 80 procent av återsökta kostnader kopplade till Coronapandemin tagits med i beräkningen. Prognosen bygger på att sektorn beviljas största delen av de återsökta kostnader som lagts ned på skyddsmaterial.

Hantering av besparingar/åtgärder vid underskott

Som en del av nuvarande underskott finns kostnader kopplat till pandemin. Inköp av skyddsmateriel och desinfektionsmedel har gjorts av sektorn. Återsökning av dessa kostnader har gjorts från Socialstyrelsen. Ingen interndebitering till övriga förvaltningar har hittills genomförts avseende dessa inköp.

En översyn av samtliga städobjekt har skett och en inventering över samtliga städmaskiner. Genomlysning av totalt antal fordon och nyttjandegrad pågår med målet att minska fordonskostnaderna. Prioritering av underhållsåtgärder sker sorterat på akut samt långsiktigt behov. Under hösten ska en ekonomisk handlingsplan utformas och den ska behandla resterande del av året samt år 2021. Den ekonomiska handlingsplanen innehåller fortsatt översyn av antalet bilar inom sektorn samt kommunens hela fordonsflotta. En behovsbedömning av personalvakanser samt genomlysning av samtliga kostnader ska ske.

Sektor arbetsmarknad, integration och kompetens (AIK)

Sektorn redovisar ett överskott om cirka 7 miljoner kronor. Framförallt beror detta på skillnader mellan budgeterat semesteruttag och utfallet av semesteruttag. Vidare beror det på att sektor AIK under perioden genomfört en omställningsprocess avseende anställda på arbetsmarknads- och integrationsenheten.

Sektorn prognostiserar ett resultat i nivå med budget. Detta beror framförallt på effekten av semesteruttaget som påverkat periodens utfall positivt, men påverkar prognosen negativt. Sektorn har sett över och begränsat kostnader för köp av externa utbildningsanordnare inom den gymnasiala vuxenutbildningen. Dessa åtgärder bidrar till att minska de prognostiserade kostnaderna, men också sett över hela året.

Ej förvaltningsanknuten verksamhet

Verksamheten redovisar ett underskott om cirka 3 miljoner kronor och beror främst på det beräknade underskottsbidraget till

Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) om cirka 4 miljoner kronor. Det prognostiserade underskottet uppgår till cirka 8 miljoner kronor, varav 6 miljoner kronor består av utökat underskottsbidrag till RDM.

Beslutsorgan

Verksamheten redovisar ett överskott om drygt 20 miljoner kronor som i huvudsak består av reserv för oförutsedda händelser. Det prognostiserade resultatet om cirka 26 miljoner kronor innehåller även en reservering för finansiering av hyreskostnad för Högbo.

Driftbudgetens uppbyggnad och väsentliga principer

Inför varje verksamhetsår beslutar kommunfullmäktige i juni om en årsplan med budget för nästkommande år och de två efterföljande åren. I budget anvisar fullmäktige resurser för verksamhet till kommunstyrelsen och nämnderna. Från början av juni till slutet av september upprättar kommunstyrelsen och nämnderna sedan specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden.

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva verksamhet. Omdisponering av anslag mellan verksamhetsområden och nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av kommunfullmäktige under året. Nämnderna fördelar kommunfullmäktiges nettoanslag i sin

internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de delverksamheter och organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de inte påverkar kommunfullmäktiges nettoanslag.

Väsentliga internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som enbart innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt.

Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är personalomkostnader och kapitalkostnader. Det finns även gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering samt gemensamma kostnader som fördelas med schabloner.

INVESTERINGSREDOVISNING

De totala investeringarna har minskat med cirka 5 miljoner kronor jämfört mot delåret 2019. Cirka 40 procent av årets investeringsbudget är nyttjad efter årets första 8 månader. De största prognostiserade avvikelserna, cirka 97 miljoner kronor netto,

återfinns hos miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och sektor service. Majoriteten av avvikelserna avser medel för pågående projekt som skjuts fram till år 2021. Se ytterligare kommentarer avseende kommunens investeringar nedan.

Belopp i mnkr	Utfall delår 2020					Utfall delår 2019
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0,5					2,6
Investering i materiella anläggningstillgångar	238,7					241,4
Kassaflöde från investeringsverksamheten	239,2					244,0
Styrelse/nämnd	Nettoinvestering delår 2020	Avvikelse budget-utfall	Budget helår 2020	Prognos 2020	Avvikelse budget-prognos	Nettoinvestering 2019
Kommunstyrelsen						
Sektor ledningsstöd	2,3	-1,7	0,6	0,7	-0,1	2,1
Sektor service	206,4	279,5	485,9	404,9	81,0	192,3
KOMMUNSTYRELSEN TOTALT	208,7	277,8	486,5	405,6	80,9	194,4
Omvårdnadsnämnden	0,8	4,7	5,5	5,5	0	2,2
Kultur- och fritidsnämnden	2,9	5,7	8,6	8,1	0,5	3,4
Miljö & samhällsbyggnadsnämnden	18,1	72,1	90,2	74,7	15,5	41,0
Barn- och utbildningsnämnden	7,1	-0,5	6,6	11,4	-5,8	3,2
Socialnämnden	1,6	3,7	5,3	5,3	0,0	0,0
INVESTERINGAR TOTALT	239,2	363,5	602,7	510,5	91,1	244,0

I löpande text anges belopp i miljoner kronor, avrundat till närmaste heltal. Belopp understigande 500 000 kronor anges i tusentals kronor.

Kommunens 10 största investeringsprojekt till och med 2020-08-31

Investeringsprojekten kommenteras i den löpande texten nedan.

(belopp i tkr)	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
Investeringsredovisning, Kommunen	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Färdigställda projekt						
IT/Organisation	28 400	6 042	22 358	28 400	6 042	22 358
Summa färdigställda projekt	28 400	6 042	22 358	28 400	6 042	22 358
Pågående projekt						
Södra skolan nybyggnation	137 000	130 880	6 120	50 000	39 666	10 334
Vård- och omsorgsboende Britsarvet	171 000	108 974	62 026	92 000	35 048	56 952
Hasselvägen förskola	48 500	52 105	-3 605	8 500	8 445	55
Kristinegymnasiet ventilation	40 000*	34 895	5 105	19 000	9 476	9 524
Britsarvskolan/tegelbruksskolan	35 000*	49 496	-14 496	9 500	23 219	-13 719
Lugnetgymnasiet ventilation	45 000	41 634	3 366	7 000	4 182	2 818
Bjursås förskola	18 000	13 635	4 365	12 000	11 878	122
Enviken förskola	55 000	28 214	26 786	33 000	15 672	17 328
Södra skolan inventarier	6 714	5 396	1 318	6 714	5 396	1 318
Summa pågående projekt	549 500	459 833	89 667	231 000	147 586	83 414
Summa investeringsprojekt	577 900	465 875	112 025	259 400	153 628	105 772

Avvikelser mellan beslutade totalutgifter och beräknade totalutgifter finns för projekt Hasselvägen förskola samt projekt Britsarvsskolan/Tegelbruksskolan. Förklaring till detta återfinns i löpande text.

*omfördelning av budget mellan sektor service projekt.

Mark- och fastighetsförvärv

Inköp av mark och fastigheter för att tillgodose kommunens framtida behov av bostäder och förvaltningshus.

Inga väsentliga mark- och fastighetsförvärv har skett under perioden. Förhandlingar pågår om bland annat markförvärv vid Strandvägen, vilken skjuts fram till kommande år.

Offentliga platser, gator och vägar

Ombyggnad av gator, vägar och offentliga platser för ett mer attraktivt och utvecklat Falu kommun.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens projekt avseende skateparken etapp 3 och masugnsbron är färdigställda under perioden. Vasaparkens anläggande pågår där etapp 1 är färdigställd och etapp 2 pågår och beräknas vara klar sensommaren 2021. Flera av de pågående investeringsprojekten har försenats på grund av att den strategiska partneringupphandlingen, rörande mark- och

anläggningsentreprenader, blivit tilldelad i september. Detta innebär att kommunen ingår ett avtal med en entreprenör, NCC AB, som blir huvudpartner vid cirka hälften av mark- och anläggningsentreprenaderna inom exploateringar och investeringar för både miljö- och samhällsbyggnadsnämnden samt sektor service.

Kommunens exploateringar

Exploateringsverksamhet handlar om att omvandla obebyggd eller glest bebyggd mark till bebyggelse för bostäder och verksamhet. En aktiv exploateringsverksamhet är en viktig förutsättning för kommunens fortsatta tillväxt.

Pågående projekt

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens projekt Lilla Källviken etapp 5 fortsätter enligt plan. Kopplat till denna etapp genomförs ytterligare ett tomtutbud för villor under hösten omfattande 15 plus 4 tomter med tillträde 2021. Projekt Surbrunnshagen består av investeringar i infrastruktur, medan Kopparstaden AB bygger bostäderna. Etapp 1 och 2 avseende gator är färdigställda, men det återstår en lekpark. Budgeten för projekt Surbrunnshagen lades enligt då gällande redovisningsprinciper vilket resulterat i ett budgetunderskott om 13 miljoner kronor i och med att exploateringsersättningarna från Kopparstaden AB intäktsförts.

Förskolor och Skolfastigheter

Ny-, och ombyggnationer av förskolor och skolor är ett led i att möta det ökade behovet av ändamålsenliga lokaler.

Sektor service nybyggnation av Södra skolan är färdigställd i sin helhet och det råder full verksamhet i lokalerna sedan terminsstarten. Kvarstår slutreglering av kostnaderna i projektet.. Sektor service koncept med funktionsavtal, facility management, för vad som ska ingå när sektorn levererar tjänster har under perioden inte tagits i bruk. Detta ledde till att barn- och utbildningsnämnden investerat i bland annat möbler och IT-utrustning i Södra skolan. Beslut om höjd investeringsbudget med cirka 5 miljoner kronor för barn- och

utbildningsnämnden togs i juni 2020 av kommunstyrelsen. Investeringen i möbler och IT-utrustning beräknas pågå till och med 2021.

Förskolan Hasselvägen är färdig avseende nybyggnadsdelen och inflyttning skedde i slutet av 2019. Även renoveringen av de två befintliga avdelningarna är avslutad. Den beräknade avvikelser mellan beslutad totalbudget och beräknad totalutgift om cirka 4 miljoner kronor beror på optionen att renovera de två befintliga avdelningarna samt iordningsställande av utemiljön.

Den sista etappen av ventilationsprojektet på Lugnetgymnasiet pågår och ska enligt tidsplan vara färdigställt under året. En viss förskjutning av projektet sker på grund av att åtgärder och renovering av köket sker parallellt. Ventilationsprojektet avseende Kristinegymnasiet är färdigställt enligt tidsplan.

Britsarvs-/Tegelbruksskolans omställning till F-9-skola samt anpassning för särskola redovisar en negativ budgetavvikelse om cirka 14 miljoner kronor. Vid planerat underhållsarbete gjordes en upptäckt av mögelangrepp i gymnastikgolv. Dränering runt hela skolan påbörjades sommaren 2019 och har fortsatt även denna sommar. I samband med detta har en fördyring skett då det upptäcktes att ledningarna i marken var i så pass dåligt skick att de behövde åtgärdas. På grund av detta har tidsplanen förskjutits.

Byggnation av den nya förskolan i Enviken fortskrider och beräknas stå klar enligt tidsplanen i början av år 2021. Omställningen av hus V, gamla Bjursåsskolan, till förskola fortlöper enligt tidsplan och beräknas vara färdig under hösten.

Omvårdnadsboenden

Nybyggnationer av vård och omsorgsboende ska resultera i trygga och bra miljöer för äldre i framtida vård- och omsorgsboenden. Det blir fler och fler äldre vilket påverkar framtida byggandet av vård och omsorgsboenden. Även behovet att LSS-boenden ökar och nybyggnationer av gruppboenden utförs därav.

Det nya vård- och omsorgsboendet i Britsarvet redovisar en positiv budgetavvikelse om 35 miljoner kronor beroende på justering av tidsplan samt överföring av medel mellan åren. Projektet fortgår enligt tidsplan och färdigställs 2021.

Byggnation av ett gruppboende i Lilla Källviken är färdigställt och verksamheten flyttade in i mars. Projektet höll tidsplanen och

redovisade ett överskott jämfört mot total budget för projektet.

Övriga investeringar

Sektor service samlade projekt för IT/organisation redovisar ett budgetöverskott om drygt 22 miljoner kronor och utfallet om drygt 6 miljoner kronor består främst av reinvesteringar av kommunikationsutrustning, servrar, backup och datalagring.

Kommunkoncernbolagens större investeringar till och med 2020-08-31

(Belopp i mnkr)	Organisation	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse
Pågående projekt				
Badhus Lugnet	Lugnet i Falun AB	343,1	86,8	256,3
Pistmaskinsgarage	Lugnet i Falun AB	15,0	14,3	0,7
Överföringsledning Bjursås	Falu Energi & Vatten AB	144,0	62,3	81,7
Mätarbyte elnät	Falu Energi & Vatten AB	70,0	10,5	59,5
Teatern, lägenhetshus	Kopparstaden AB	195,0*	178,1	16,9
Kungsgården, lägenhetshus	Kopparstaden AB	180,0	30,8	149,2
Höjdfordon	Räddningstjänsten Dala Mitt	7,5	0,1	7,4
Ventilationsprojektet högskolan	Högskolefastigheten Lugnet KB	110,0*	67,0	43,0

Inga avvikelser finns mellan beslutade totalutgifter och beräknade totalutgifter avseende de pågående projekten.
* Rättelse jämfört mot uppgift i årsbokslut 2019.

Investeringsbudgetens uppbyggnad och väsentliga principer

Inför varje verksamhetsår beslutar kommunfullmäktige i juni om en årsplan med budget för nästkommande år och de två efterföljande åren. I budget anvisar fullmäktige resurser för investeringar till kommunstyrelsen och nämnderna. Från början av juni till slutet av september upprättar kommunstyrelsen och nämnderna sedan specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden. Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna ett ramanslag netto, men med restriktioner enligt fastställda disponeringsregler.

Investeringar för kommunkoncernens bolag och dess finansiering regleras genom bolagsordningarna och kommunens företagspolicy. Fullmäktige ska också beredas

tillfälle att ta ställning innan beslut fattas i bolagen som är av principiell betydelse eller annars av större vikt.

Väsentliga internredovisningsprinciper

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter. All kommunkoncernintern fakturering sker utan vinstpålägg. Undantaget utgörs av försäljning av el samt bostadsföretagets uthyrning av bostäder och lokaler, som sker på affärsmässiga grunder.